

Stichting NJO
Jaarverslag 2017
maart 2018

JAARVERSLAG 2017

1.	Inleiding	3
2.	Het Nationaal Jeugd Orkest	4
	• Talentontwikkeling	4
	• Publieksbereik	5
3.	Activiteiten	7
	➤ NJO Wintertournee	7
	▪ algemeen	7
	▪ repetities	7
	▪ concerten	7
	➤ NJO Muziekszomer Gelderland 2017	8
	▪ algemeen	8
	▪ programmering	8
	▪ compositieopdracht en componisten	8
	▪ de gedirigeerde orkesten en ensembles	9
	▪ ensembles	12
	▪ evenementen	13
	▪ deelnemende gemeenten	14
	➤ Overige projecten	15
4.	Financiën	16
	▪ Subsidies	16
	▪ Sponsoring	16
	▪ Fondsen	16
5.	Monitoring	17
6.	Samenwerking	17
	▪ Jeugdorkest Nederland (JON)	17
	▪ Conservatoria	18
	▪ Professionele orkesten	18
	▪ Internationale contacten	18
7.	Personele bezetting	18
	▪ staf	18
8.	Verslag van de Raad van Toezicht	19
9.	Bijlagen	20
	▪ NJO Concerten 2017	20
	▪ Projecten in getallen	23
	▪ Concerten en bezoekersaantallen	26
	▪ Uitkomsten enquête Muziekszomer 2017	27

JAARREKENING

1.1	Balans per 31 december 2017	29
1.2	Categoriale exploitatierekening over 2017	30
1.3	Kasstroomoverzicht	32
1.4	Toelichting op de jaarrekening	33
1.4.1	Aard der activiteiten	33
1.4.2	Verbonden partijen	33
1.4.3	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	33
1.4.4	Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	34
1.4.5	Toelichting op de balans	34
1.4.6	Toelichting op de categoriale exploitatierekening	37

OVERIGE GEGEVENS

2.1	Controleverklaring	42-43
2.2	Prestatieoverzicht	44

1. INLEIDING

Het Nationaal Jeugd Orkest (NJO) kijkt terug op een succesvol 2017 waarin het 60-jarig bestaan werd gevierd. Naast de twee grootste, vaste projecten, de Wintertournee en de NJO Muziekgroep Gelderland, zijn dit jaar weer vele andere producties gerealiseerd. Steeds vaker vinden die plaats in samenwerking met andere podiumkunsten- en commerciële organisaties. Daarmee versterkt het NJO zijn positie in het culturele veld en kan het zijn unieke rol als talentontwikkelingsorganisatie steeds verder uitbreiden.

In dit jaarverslag van de Stichting NJO blikken we terug op de vele activiteiten aan de hand van de tweeledige missie die het NJO zich heeft gesteld:

1) de beste conservatoriumstudenten uit binnen- en buitenland ondersteunen bij het opbouwen van een professionele carrière als musicus.

en

2) een zo breed en zo groot mogelijk publiek in aanraking laten komen met een breed spectrum aan klassieke muziek.

Deze twee onderdelen liggen in elkaars verlengde en zijn bij alle activiteiten met elkaar verbonden. Het NJO vervult voor jonge musici de brugfunctie tussen de beroepsopleiding en -praktijk. Bij het NJO gaat het altijd om een combinatie van het ontwikkelen en maken van een concert of voorstelling en het daadwerkelijke uitvoeren ervan voor een zo breed mogelijk publiek. Daarmee onderscheidt het NJO zich en is het een unieke aanvulling op de conservatoriumopleidingen enerzijds en andere klassieke muziekfestivals anderzijds. Sterker: de jonge musici nemen zowel hun NJO-ervaring als bij het NJO ontwikkelde voorstellingen mee en voeren die elders opnieuw uit. Het NJO is daarmee een ontwikkel- en kweekvijver voor zowel toptalent als voor nieuwe, vaak bijzondere, producties en concepten, die ook op andere podia weer aan publiek worden getoond.

2017 was opnieuw een jaar vol muzikale hoogtepunten en een voortzetting van de stijgende lijn van kwaliteit, belangstelling en naamsbekendheid. In financieel opzicht is, na een tekort in 2015 en een resultaat rond de nullijn in 2016, 2017 met een klein plusje afgesloten. Een grotere focus op publieksbereik en het vergroten van de aantrekkingskracht op conservatoriumstudenten uit Nederland en België hebben hun vruchten afgeworpen.

De samenwerking met het JeugdOrkest Nederland is verder geïntensiveerd en de doelstelling is om per 1 januari 2019 één organisatie te vormen. Daarbij blijven de beide huidige orkesten en doelstellingen bestaan. Deze zullen elkaar versterken doordat binnen de gezamenlijke organisatie meer mogelijkheden zijn voor het verbreden van diversiteit en publieksbereik en het tot stand brengen van een langere, doorlopende leerlijn voor talentontwikkeling. De verbinding met zowel de regionale en lokale amateurorkesten en -ensembles (instroom) als de professionele podiumkunstorganisaties (uitstroom) en de conservatoria kan hiermee worden versterkt. De beide, kleine teams zullen elkaar op de inhoud van de projecten uitstekend kunnen aanvullen al zal het een hele kunst blijven om met relatief weinig medewerkers en financiële middelen het grote aantal succesvolle projecten te blijven realiseren. Dat is echter een uitdaging die we gezamenlijk graag aangaan.

De successen van 2017 zijn alleen mogelijk door de inzet van velen. Het team van vaste en tijdelijke medewerkers, artistiek adviseur Antony Hermus, vrijwilligers, dirigenten, solisten en coaches, die samen met onze getalenteerde, jonge musici alle mooie projecten hebben gerealiseerd ben ik zeer dankbaar voor hun inzet. Ook zijn we dankbaar voor de steun van zoveel verschillende partners: particulieren, overheden, fondsen, collega-instellingen en podia. Ook de steun van de Raad van Toezicht en de actieve bijdrage van de Stichting Vrienden van het NJO is heel belangrijk. Zonder de inzet van al deze mensen zou het nooit gelukt zijn om in 2017 met ruim 100 concerten en voorstellingen meer dan 36.800 bezoekers te bereiken en honderden jonge topmusici verder op weg te helpen naar een professionele carrière.

Tenslotte: Gedurende heel 2017 heeft Miranda van Drie als directeur/bestuurder leiding gegeven aan de Stichting NJO. In november heeft zij haar afscheid per 1 februari 2018 aangekondigd om een baan te accepteren als zakelijk directeur van het Residentie Orkest. Voor haar vertrek heeft zij dit jaarverslag nog grotendeels voorbereid. De Raad van Toezicht van het NJO heeft mij gevraagd als waarnemend directeur/bestuurder de taken van Miranda over te nemen nadat ik in de afgelopen jaren al als artistiek manager het artistieke beleid van het NJO heb mogen vorm geven. Het NJO en ikzelf zijn Miranda zeer dankbaar voor de tomeloze energie en inspirerende werkwijze waarmee zij aan onze mooie organisatie leiding heeft gegeven.

Apeldoorn, 15 maart 2018

W.G.

Ewout van Dingstee
waarnemend directeur/bestuurder

2. HET NATIONAAL JEUGD ORKEST

Het Nationaal Jeugd Orkest (NJO) is uniek, omdat het de enige organisatie in Nederland is die jonge, talentvolle musici de kans biedt om zich op (inter-)nationaal topniveau te ontwikkelen tot volwaardig orkest- en ensemblemusicus en gelijktijdig met een brede verscheidenheid aan projecten klassieke muziek in brede zin voor een groot en divers publiek toegankelijk maakt.

In de statuten van het NJO worden de doelstellingen als volgt beschreven:

- a. *Het bevorderen van de muziekbeoefening in ruime zin door jonge musici de gelegenheid te bieden zich te bekwalen in orkest- en ensemblespel en concerten te geven op een naar professionele maatstaven verantwoord niveau;*
- b. *het organiseren van concerten en muziekfestivals, waaronder een jaarlijks muziekfestival in de provincie Gelderland.*

Op basis van deze twee hoofddoelstellingen is een tweeledige missie geformuleerd:

1. *Het NJO wil de beste conservatoriumstudenten uit binnen- en buitenland ondersteunen bij het opbouwen van een professionele carrière als musicus.*
Dat doet het NJO door de geselecteerde musici de kans te geven ervaring op te doen in orkest- en ensemblespel, coaching en training te volgen, en om eigen producties te maken, en dat alles onder leiding van de beste coaches, docenten en dirigenten.
2. *Het NJO wil een zo breed en zo groot mogelijk publiek in aanraking laten komen met een breed spectrum aan klassieke muziek.*
Dat doet het NJO door concerten, activiteiten en evenementen te organiseren, waaronder een eigen muziekfestival, de NJO Muziekzomer Gelderland.

Deze twee doelstellingen liggen in elkaars verlengde en zijn bij alle activiteiten met elkaar verbonden. Het NJO vervult voor jonge musici de brugfunctie tussen de beroepsopleiding en -praktijk. Bij het NJO gaat het altijd om een combinatie van het ontwikkelen en maken van een concert of voorstelling en het daadwerkelijke uitvoeren ervan voor een zo breed mogelijk publiek. Daarmee onderscheidt het NJO zich en is het een unieke aanvulling op de conservatoriumopleidingen enerzijds en andere klassieke muziekfestivals anderzijds. Sterker: de jonge musici nemen zowel hun NJO-ervaring als bij het NJO ontwikkelde voorstellingen mee en voeren die elders opnieuw uit. Het NJO is daarmee een ontwikkel- en kweekvijver voor zowel toptalent als voor nieuwe, vaak bijzondere, producties en concepten, die ook op andere podia weer aan publiek worden getoond.

TALENTONTWIKKELING

Het NJO is het opleidingsinstituut waar de meest getalenteerde conservatoriumstudenten van 18 tot 26 jaar zich kunnen ontwikkelen tot volwaardig orkest- en ensemblemusicus. Juist omdat het NJO zich op (inter-)nationaal topniveau richt op het orkest- en ensemblespel en het ervaringstraject van repetitieproces tot en met uitvoeringen, vormt het de onmisbare aanvulling op de conservatorium-opleidingen. Het is daarmee de brug tussen de voornamelijk individueel, op techniek en theorie gerichte, conservatorium-opleiding en de praktijk van het functioneren in orkesten, ontwikkelen van programma's en optreden voor publiek. Het NJO staat daarbij een brede ontwikkeling van de musici voor ogen met naast de traditionele symfonische projecten ook operaproducties, kindervoorstellingen, kamermuziek, jazz en interdisciplinaire programma's met o.a. dans, film en theater.

Tijdens de projecten worden bovendien diverse coachingstrajecten aangeboden op het gebied van de fysieke en mentale belasting en de zakelijke/ondernemers-aspecten, die het vak van musicus met zich meebrengt. Enkele voorbeelden hiervan, die in 2017 zijn aangeboden binnen NJO projecten:

Body&Mind training

Aan het begin van een lange repetitiedag een korte warming-up training, die tevens is bedoeld als bewustwording van het risico op blessures en hoe die te voorkomen. Deze trainingen worden gegeven door bewegings-, mindfulness- en yogatrainers. Regelmatig terugkerende coach is Ellen Kersbergen, die als sportmasseur, bewegings- en mindfulnesscoach werkt met de musici en dansers van het Nederlands Philharmonisch Orkest | Nederlands Kamerorkest, het Ballet Orkest en Het Nationale Ballet.

Trainingssessies psychologie

In kleine groepen met telkens wisselende thema's wordt ingegaan op de omgang met de mentale belasting, die het beroep van musicus met zich meebrengt. Prestatiedruk, podiumangst, omgang met collega's binnen een orkest of ensemble en auditietraining zijn onderwerpen die psycholoog en tevens 1° fluitist van het Residentie Orkest, Martine van der Loo, behandelt.

Gehoorbescherming

Veel musici lopen helaas in hun carrière gehoorbeschadiging op. Het NJO zet zich, net als de beroepsorkesten, in voor het voorkomen hiervan door het slim omgaan met opstellingen en het gebruik van algemene beschermingsmiddelen als geluidsschermen. Daarnaast zijn informatiesessies georganiseerd met deskundigen op het gebied van individuele, eventueel op maat gemaakte gehoorbescherming.

Musicologische achtergronden

Achtergrondinformatie over het programma en de gespeelde werken door een musicoloog.

Ondernemerschap

Van een moderne musicus wordt verwacht dat hij/zij in staat is, naast uitstekend instrumentalist en ensemblemusicus te zijn, ook een brede blik op (veranderende) behoeftes van het publiek, financieringsmogelijkheden en andere zakelijke aspecten van ondernemerschap te hebben. Hierover organiseert het NJO tijdens orkestprojecten informatie- en trainingssessies.

Feedbacksessies

Vast onderdeel van elk groter orkestproject van het NJO zijn feedbacksessies waarin per instrumentgroep in een veilige omgeving de gelegenheid wordt geboden met (een deel van) het artistieke team van het NJO te spreken over de werkwijze en het functioneren van groepen en het orkest, het repetitieproces en de organisatie van de projecten.

Doorlopende leerlijn

Veel jonge musici komen voor het eerst bij het NJO als deelnemer aan één van de orkestprojecten. Na het afleggen van een succesvolle auditie worden ze toegelaten en worden dan NJO lid. Het lidmaatschap duurt 2 jaar of zolang de musicus nog aan een conservatorium studeert en jonger is dan 27 jaar. Het lidmaatschap kan worden verlengd door opnieuw auditie te doen, mits nog steeds aan deze voorwaarden wordt voldaan. Doel van het lidmaatschap is om studenten langer aan het NJO te binden en zo een langere leerlijn te kunnen creëren. Tegelijkertijd wordt daarmee de betrokkenheid en ontwikkeling van de studenten vergroot. Lid zijn van het NJO heeft een aantal voordelen: leden hoeven niet opnieuw auditie te doen voor een volgend project, tenzij men voor een aanvoordersplek in aanmerking wil komen. Leden komen bovendien in aanmerking voor uitwisselingen in het kader van het MusXchange-programma van de European Federation of National Youth Orchestras (EFNYO) en kunnen deelnemen aan extra projecten door het jaar heen.

De audities zijn niet alleen de methode om uit het grote aanbod aspirant-deelnemers een goede selectie voor de NJO orkesten te maken. Ze vormen ook deel van het talentontwikkelingstraject: het afleggen van een goede auditie vereist grote vaardigheid op speeltechnisch en muzikaal vlak en bovendien een goede omgang met mentale druk. Omdat elke musicus voor het verwerven van een baan in zijn/haar carrière audities zal moeten doen, is training hiervoor onontbeerlijk. Bij het NJO mogen conservatoriumstudenten ervaring in het afleggen van auditie opdoen. Iedere gegadigde, die aan de voorwaarden voldoet, mag auditie doen en elke kandidaat krijgt ongeveer dezelfde tijd en hetzelfde orkestrepertoire te spelen. Elke auditie wordt op film opgenomen en feedback is mogelijk. Bovendien mogen docenten van de conservatoria desgewenst de auditie van hun eigen studenten bijwonen om achteraf ook feedback en verdere training te kunnen geven. Voor de NJO orkestprojecten in 2017 deden ruim 800 kandidaten auditie.

Verder gevorderde studenten, die meestal eerst een aantal jaar in de NJO orkesten hebben gespeeld, keren vaak terug met een eigen ensemble. Binnen de NJO Muziekszomer krijgen zij de kans om nieuwe programma's te ontwikkelen. Vaak hebben ze specifieke wensen zoals het maken van een muziektheatrale productie, een kindervoorstelling, het op een vernieuwende wijze verbinden met het publiek maken, ontwikkelen van improvisatie of andere vaardigheden, etc. Het NJO biedt geselecteerde ensembles de kans om met behulp van o.a. coaches, regisseurs, choreografen en componisten nieuwe vaardigheden te ontwikkelen binnen programma's, die dan ook altijd voor publiek worden uitgevoerd.

Studenten of onlangs afgestudeerde NJO-ers krijgen de kans om ervaring op te doen in samenwerkingsprojecten met professionele podiumkunstinstituten zoals Het Gelders Orkest, De Nationale Opera en Jeugdtheatergroep Kwatta of in optredens in de eigen NJO kamermuziekserie in samenwerking met Theater Orpheus of voor bedrijven en speciale gelegenheden. Met deze categorie producties helpt het NJO de jonge musici ook daadwerkelijk de brug naar een professionele carrière over, waarbij ze dan ook een (bescheiden) honorarium ontvangen, dat dan overigens wordt gefinancierd binnen die producties/samenwerkingsverbanden en niet uit de reguliere budgetten van het NJO.

Samenwerking met het JeugdOrkest Nederland (JON)

Zoals in de inleiding reeds genoemd zal de steeds intensievere samenwerking met het JeugdOrkest Nederland (voor jonge muzikanten van 14 tot 20 jaar) moeten leiden tot een definitief samengaan per 1 januari 2019. Daarmee krijgt de doorlopende leerlijn voor talentontwikkeling orkest- en ensemblespel voor jonge musici van 14 t/m 26 jaar een nog stevigere basis. Het NJO en JON vormen dan samen de top van de piramide van talentontwikkeling op dit vlak in Nederland. Ook kan hiermee de verbinding met zowel de regionale en lokale amateurorkesten en -ensembles (instroom) als de professionele podiumkunstoporganisaties (uitstroom) en de conservatoria worden versterkt.

Zie verder bij hoofdstuk 4: *Samenwerking*

PUBLIEKSBEREIK

Alle projecten en producties, die het Nationaal Jeugd Orkest organiseert, worden uitgevoerd voor publiek. Soms eenmalig, voor specifieke doelgroepen of organisaties, maar meestal bij meerdere, openbare uitvoeringen. Het deel van de tweeledige missie van het NJO "*Het NJO wil een zo breed en zo groot mogelijk publiek in aanraking laten komen met een breed spectrum aan klassieke muziek.*" is dan ook onlosmakelijk verbonden met alle activiteiten, die het NJO organiseert.

De totale bezoekersaantallen voor NJO-activiteiten vertonen een gestaag stijgende lijn, van ruim 22.000 bezoekers in 2011 tot ruim 36.800 in 2017. Daarbij was 2015 een incidenteel grote uitschieter naar boven, vanwege het grote aantal bezoekers bij het 5 mei Bevrijdingsconcert op de Amstel in Amsterdam.

Het NJO heeft een grote schare trouwe bezoekers. Het streven is om deze trouwe bezoekers te behouden, en daarnaast nieuwe en specifieke publieksgroepen te bereiken. Bij vrijwel alle projecten, die het NJO organiseert, wordt daar aandacht aan besteed.

Wintertour 2017

Tijdens de Wintertour 2017, waarin Mahler's 6^e Symfonie op het programma stond, trokken de 5 concerten bijna 5.000 bezoekers. Vrijwel alle concerten worden op basis van uitkoop door zalen aangeboden aan hun eigen (traditionele) achterban. Voor het concert in Nijmegen is in samenwerking met De Vereniging aangesloten bij het landelijk georganiseerde Nationaal Theaterweekend en is het concert met een actrice en speciale lichtchoreografie in een bijzondere setting vorm gegeven. Daar is ook de marketing op aangepast: onder de titel *M6 Live!* is een jonger en diverser publiek bereikt.

NJO Muziekszomer Gelderland 2017

Met 63 concerten en voorstellingen werden binnen de NJO Muziekszomer ruim 13.500 bezoekers getrokken. Een deel van de programma's werd ook buiten het festival uitgevoerd. Daarmee werden nog eens een kleine 5.500 bezoekers bereikt.

Naast het "bedienen" van de grote groep trouwe bezoekers zijn ook tijdens de NJO Muziekszomer programma's bewust op een breder en diverser publiek gericht. Enkele voorbeelden daarvan zijn:

- De dansvoorstelling Petroesjka in skatepark Waalhalla waar een heel eigen publiek en actief bij de voorstelling betrokken gebruikers kennis maakten met een groot symfonieorkest. In overleg met de gemeente Nijmegen is een extra voorstelling gegeven voor de bewoners van de nieuwbouwwijk rondom het skatepark. Voor de gemeente was het doel om deze groep bewoners met elkaar in contact te brengen en het NJO bereikte een grotendeels nieuwe groep bezoekers. Daarnaast bezocht een grote groep gasten vanuit de BNGbank de voorstelling.
- In samenwerking met de Universiteit Wageningen traden NJO ensembles op tijdens de Algemene Introductie Dagen gekoppeld aan het zeer druk bezochte Straattheaterfestival. Dat leverde een groot en divers publiek op van studenten en inwoners van Wageningen.
- Met de speciale familievoorstelling van de opera Hänsel und Gretel en de voor kinderen gemaakte jeugdopera "De Toverfluit" heeft het NJO zich logischerwijs op kinderen met hun ouders en grootouders gericht. "De Toverfluit" is na de NJO Muziekgroep ook voor basisschoolleerlingen van scholen in de regio Ermelo/Putten uitgevoerd.

Publieksonderzoeken NJO Muziekgroep 2017 *)

Om inzicht te krijgen in de opbouw en waardering van het publiek dat de NJO Muziekgroep bezoekt is zowel door het NJO zelf als door Cigarbox in opdracht van het VSBfonds en Fonds21 een bezoekersonderzoek uitgevoerd. De belangrijkste uitkomsten daaruit zijn:

Nieuw/bestaand publiek, herhaalbezoek:

- In het NJO bezoekersonderzoek gaf 25 % aan het festival voor het eerst te bezoeken, uit het bezoekersonderzoek van Cigarbox kwam 20 %.
- Zo'n 90 % van de respondenten geeft aan het festival opnieuw te willen bezoeken.
- De meeste bezoekers gaan naar meer dan één voorstelling in het festival: slechts 20 % bezoekt maar één onderdeel, 23 % bezoekt zelfs 5 of meer onderdelen.

Interpretatie: De publiekstrouw is zeer groot, maar jaarlijks wordt ook een gezond percentage nieuw publiek getrokken. Het aantal bezochte voorstellingen per bezoeker stijgt nog licht.

Leeftijdsoopbouw publiek

- 66 jaar en ouder: 48%
- tussen 41 en 65 jaar: 46%

Interpretatie: Zoals verwacht behoort een groot percentage bezoekers tot de categorie 66 jaar en ouder, maar verrassend genoeg is het aandeel bezoekers tussen 41 en 65 jaar vrijwel even hoog. De onderzoeken zijn onder volwassenen afgenomen waardoor het aandeel bezoekers onder 18 jaar in de onderzoeken nihil is. Uiteraard werden de speciale kindervoorstellingen wel degelijk door de doelgroep bezocht.

Waardering programma en organisatie, prijsbeleid:

- 96,34% vond het bezochte concertprogramma goed (54,33%) of zeer goed (42,01%) (ter vergelijking: in 2016: 97,66 %).
- 94,5% vond de bezochte locatie(s) goed (50,11%) of zeer goed (44,39%) (ter vergelijking: in 2016: 94,3 %).
- De gastvrijheid vanuit het NJO wordt beoordeeld als goed (60,97%) of zeer goed (30,72%). 7,39% waardeert deze neutraal, 0,92% als matig (ter vergelijking: in 2016 respectievelijk 60,40 %, 31,62 %, 7,41 % en 0,57 %).
- 98 % van de respondenten beoordeelt de prijskwaliteitsverhouding als goed, zeer goed of neutraal.

In het Cigarbox onderzoek geven respondenten als belangrijkste redenen om de NJO Muziekgroep te bezoeken:

- Kwaliteit programma (92%)
- Festivallocatie (75%)
- Gastvrijheid (37%)
- Bereikbaarheid (25%)

Interpretatie: De afgelopen vijf jaar zijn de prijzen met kleine stapjes verhoogd en is een grotere prijsdifferentiatie aangebracht. Daarnaast vinden ook altijd een aantal gratis toegankelijke concerten en activiteiten binnen de NJO Muziekgroep plaats. De prijsverhoging heeft niet geleid tot lagere bezoekersaantallen. De waardering voor de kwaliteit van programma, locaties en gastvrijheid is zeer hoog.

*) BRONNEN: Rapportage Bezoekersonderzoek NJO Muziekgroep 2017 door Cigarbox d.d. 4 augustus 2017 en de eigen NJO bezoekers enquête NJO Muziekgroep 2017

Overige activiteiten

Naast de grote producties de NJO Wintertour en de NJO Muziekgroep Gelderland verzorgt het NJO door het jaar heen diverse concerten en voorstellingen. Min of meer traditionele concerten door ensembles, maar ook op specifieke doelgroepen gerichte maatwerk-programma's. Daarmee worden naast het traditionele concertpubliek ook nieuwe en jongere doelgroepen bereikt. Optredens voor de achterban van reïntegratiebedrijf Foenix, bij het Kennisfestival Deventer, de viering van 150 jaar Rode Kruis en (besloten) optredens voor bedrijven zijn hier voorbeelden van. In samenwerking met de Nationale Opera en Jeugdtheatergroep Kwatta speelden ensembles van het NJO in respectievelijk de jeugd-muziektheater-voorstellingen "Hondenhartje" en "De Familie van Niëlle barst van liefde".

3. ACTIVITEITEN

De vele activiteiten van het NJO vallen uiteen in drie soorten optredens: de NJO Wintertournee, de NJO Muzieksomer Gelderland en de overige projecten door het jaar heen. Alle optredens worden voorafgegaan door een traject van coaching en intensieve repetities. Vrijwel alle voorstellingen worden bij het NJO "in huis" gemaakt en maken deel uit van de talentontwikkelingstrajecten waar onze musici mee bezig zijn. Dat is gelijk ook wat het NJO onderscheidt van andere festivals en van opleidingen.

In dit hoofdstuk worden de activiteiten beschreven. In bijlage 1 treft u het volledige concertoverzicht aan.

NJO WINTERTOURNEE

Algemeen

De NJO Wintertournee 2017 stond onder leiding van een van onze vaste dirigenten en tevens artistiek adviseur Antony Hermus. Zowel voor het publiek als voor de musici is het altijd een feest als Antony Hermus dirigeert: hij weet het orkest tot het maximale te motiveren en brengt zijn enorme passie en gedrevenheid over op zowel de musici als het publiek.

De zesde symfonie van Mahler stond op het programma, een zeer imposant meesterwerk met een bezetting van maar liefst 112 musici.

Repetities

Op 14 januari arriveerden de musici in Apeldoorn. De repetitiweek is als altijd zeer intensief en moet goed gebruikt worden. Aan het einde van de week vindt immers het eerste concert al plaats. Om de tijd zo goed mogelijk te gebruiken is er een strakke planning met repetities onder leiding van assistenten, sectierepetities met aparte groepen uit het orkest en natuurlijk de repetities met het hele orkest onder leiding van Antony Hermus.

De assistent-dirigenten zijn studenten van de Nederlandse Master Orkestdirectie. Dit jaar waren dat Leonardo Sini en Ryan Bancroft. De groepsrepetities worden gehouden onder leiding van musici uit diverse professionele orkesten, zoals Peter Bogaert (1^e violen, Orkest van het Oosten), Quirijn van Regteren Altena (contrabassen, ASKO Schönberg, Residentie Orkest) en Raymond Munnecom (koperblazers, Koninklijk Concertgebouw Orkest).

De studenten verbleven tijdens de repetitieperiode in de Stayokay in Apeldoorn. Tijdens de concertperiode reisden de meeste studenten vanuit huis naar de verschillende concertzalen. Voor de deelnemende Belgische en Maastrichtse studenten, voor wie de concertlocaties te ver weg waren, werd verblijf in de omgeving geregeld.

Concerten

De Wintertournee omvat, afhankelijk van programma en de complexe planning van zalen, altijd 5 tot 7 concerten.

In 2017 stonden de volgende concerten op het programma:

20 januari – Nijmegen, De Vereniging
21 januari – Rotterdam, De Doelen
22 januari – Utrecht, TivoliVredenburg
25 januari – Apeldoorn, Theater Orpheus
27 januari – Enschede, Muziekcentrum

Het eerste concert in Nijmegen was gelijk een bijzonder concert: onder de titel M6 Live! Daarbij maakte lichtkunstenaar Teus van der Stelt een prachtige lichtchoreografie en vertelde een actrice het verhaal van Mahler's zesde symfonie vanuit het perspectief van de vriendin van Mahler's vrouw Alma. Omdat het concert in het Nationaal Theaterweekend viel en vanwege de bijzondere aanpak trok het concert een heel divers publiek. Op uitnodiging van de gemeente Nijmegen werd een groep uitgenodigd, die zelfs nog nooit bij een klassiek concert was geweest. Het concept viel bij deze en de andere bezoekers in goede aarde.

M6 Live! door het Nationaal Jeugd Orkest in De Vereniging Nijmegen

Een impressie van het concert "M6 Live!" In Nijmegen is te zien op: <https://www.youtube.com/watch?v=u2w8utwdeVo>

De 5 concerten trokken in totaal bijna 5.000 bezoekers. Dat is meer dan het aantal bezoekers in 2016, ondanks dat er in 2016 nog één concert meer op het programma stond. De concerten in Rotterdam en Enschede zijn altijd goed bezocht en uiteraard ook in onze thuisbasis Apeldoorn. De bezoekersaantallen in Nijmegen waren aanzienlijk hoger dan in andere jaren, vanwege de bijzondere aanpak M6 Live! en omdat het programma was ingepast in het Nationale Theaterweekend. In de bijlagen vindt u een

overzicht van alle concerten en bezoekersaantallen in 2017. De concerten waren een groot succes, met lovende recensies in de pers.

Nixon in China

Naast de Mahler-symfonie hadden we in de winter nóg een groot project: op uitnodiging van de Zaterdagmatinee leverden we het orkest voor de uitvoering van Nixon in China tijdens de NTR Zaterdagmatinee in een uitverkocht Koninklijk Concertgebouw op 11 februari 2017. Dit programma werd ook live uitgezonden op Radio 4. Tijdens de audities voor de Wintertournee konden de musici gelijk aangeven of ze ook mee wilden doen aan dit project. Velen maakten van die gelegenheid gebruik. Slechts 43 musici konden meedoen. Onder leiding van Kevin John Edusei was het een prachtige kans om deze opera uit te kunnen voeren.

“En wat een magnifiek plan om het Nationaal Jeugd Orkest in te zetten voor deze productie. De jongens en meiden zaten in topconditie op het podium van de Grote Zaal, rijtje saxofoons, twee vleugels en een synthesizer inclusief. Onder de strakke hand van Kevin John Edusei kwam de partituur met een exact gevoel voor de drive van de opera tot leven. Ook Cappella Amsterdam droeg een puik steentje bij.” (Trouw)

NJO MUZIEKZOMER GELDERLAND 2017

Algemeen

De NJO Muziekzomer 2017 vond plaats van 4 t/m 20 augustus en was een prachtige mix van jong talent, verrassende concerten, bijzondere locaties en enthousiast publiek. Het publiek weet het festival goed te vinden en hoog te waarderen. De NJO Muziekzomer kenmerkt zich door een mooie mix van locaties. Zowel grote en bekende plekken als intieme en onverwachte locaties worden aangedaan. Van openlucht tot industrieel erfgoed en van kerkjes tot concertzalen; de NJO Muziekzomer laat zich overal in de provincie Gelderland zien en horen. Er zijn flink wat uitverkochte voorstellingen en concerten, maar er is ook voor de last-minute beslisser nog genoeg te kiezen. Door nieuwe publieksgroepen aan te boren zorgen we voor voldoende instroom van nieuw publiek en groeiende naamsbekendheid.

In de bijlage worden de kengetallen in bezoekersaantallen weergegeven.

De NJO Muziekzomer is een goed uitgewerkte combinatie van talentontwikkeling voor jonge musici, en optredens voor publiek. De orkesten en ensembles vormen de basis en daarnaast zijn er allerlei jonge ensembles, die met op maat gemaakte projecten de kans krijgen om zich verder te ontwikkelen. Hiemee ontstaat voor jonge musici een doorlopende leerlijn, waarbij veel musici eerst een of meerdere jaren meedoen in één van de orkesten en daarna terugkomen met een eigen ensemble of deelnemen aan een speciaal door het NJO samengesteld ensemble. De musici krijgen op die manier de kans om zich tót (of soms net na) het afstuderen verder te ontwikkelen, totdat ze helemaal klaar zijn voor de beroepspraktijk.

Programmering

De programmering van de NJO Muziekzomer 2017 bestond in volgorde van programmering uit:

➤ de gedirigeerde orkesten en ensembles:

- NJO opera-orkest Hänsel und Gretel i.s.m. de Dutch National Opera Academy
- Jong Metropole (i.s.m. het Nationaal Jeugd Jazz Orkest en het Metropole Orkest)
- Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Antony Hermus
- NJO De Stijl orkest
- Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Mark Wigglesworth

➤ Overige ensembles in de Muziekgzomer (in volgorde van programmering):

- a. Projecten van Young Artist in Residence Ella van Poucke
- b. Ensemble Mescolare
- c. Sprong met Akim Moiseenkoy
- d. De Toverfluit (in samenwerking met Bold Opera On the Move (B.O.O.M.))
- e. Ardemus Quartet
- f. Intercontinental Ensemble
- g. Cheng Kwartet
- h. JeugdOrkest Nederland (JON)
- i. Pulse Wave
- j. Moretti Strijktrio
- k. Pelgrim Brass
- l. SaxYon
- m. Maikel Claessens
- n. TreeO Hout
- o. The New String Trio

Daarnaast heeft er een aantal bijzondere evenementen plaatsgevonden, waar diverse voornoemde ensembles te zien en te horen waren bij muzikale wandelingen, fietstochten of andere evenementen.

Voor de verschillende concerten is als altijd gezocht naar mooie concertlocaties, die goed aansloten bij het programma, maar ook bij het verwachte aantal bezoekers. Men kon op de meest uiteenlopende plaatsen genieten van het aanbod van de NJO Muziekgzomer. De projecten worden hieronder nader toegelicht.

Naast optredens van de hierboven genoemde en hieronder verder toegelichte ensembles zijn er binnen de NJO Muziekgzomer ook grotere evenementen, waar meerdere orkesten en ensembles aan meedoen. Deze evenementen worden apart omschreven. In het laatste deel van dit hoofdstuk volgt tenslotte nog de programmering uitgesplitst per deelnemende gemeente.

Alle concerten worden uitgevoerd door NJO-musici en maken deel uit van de talentontwikkelingstrajecten van het NJO.

Voor een compleet overzicht van alle concerten verwijzen we graag naar de concertlijst in bijlage 1.

Compositieopdrachten en componisten

Elk jaar wordt tijdens de *Young Composers Meeting* van *Orkest de Ereprijs* een jonge componist aangewezen om een compositie te schrijven voor het NJO in het daarop volgende jaar. De prijswinnaar voor 2017, Brechtje (Brechtje van Dijk), schreef een werk voor het Cheng Kwartet. Zij liet zich met haar werk "Vlakken en Lijnen" inspireren op het thema "de Stijl", de kunststroming die in 2017 100 jaar bestond en waar het NJO meer aandacht aan besteedde. Op 8 augustus ging het werk in première in de Kapel van Hoog Soeren en werd goed ontvangen door het publiek. Voor de musici en de componist was het bijzonder om samen aan de compositie te kunnen werken.

In 2016 werd voor het eerst de Rogier van Otterloo Award uitgereikt, een prijs verbonden aan Jong Metropole. De prijswinnaar van deze award krijgt een compositieopdracht voor het Jong Metropole in het daarop volgende jaar. De eerste Rogier van Otterloo Award is in 2016 uitgereikt aan Zacharias Falkenberg. Zijn stuk "*Metamorphosis 3*" ging in première tijdens het eerste concert van Jong Metropole 2017, op 11 augustus 2017 in Radio Kootwijk. Bij dat concert werd ook de winnaar van de Rogier van Otterloo Award 2017 bekend gemaakt. Deze ging naar componist, arrangeur en dirigent Jesse Passenier. Hij zal voor het Jong Metropole 2018 een nieuwe compositie schrijven.

Voor Jong Metropole werd ook een aantal bestaande composities gearrangeerd voor de bezetting van het orkest: dirigent Christian Elsässer bewerkte zijn *Mirror Suite* en Johan Plomp arrangeerde drie stukken van Anton Goudsmit, die oorspronkelijk voor bigband waren geschreven.

In het programma Pulse Wave stond Messiaens "*Quatuor pour la fin du temps*" centraal. Sara Zamboni, pianiste uit het ensemble én componist maakte, geïnspireerd op dagboek- en brieffragmenten van gevangenen uit de Duitse concentratiekampen, nieuwe composities die in het programma werden opgenomen. De dagboek- en brieffragmenten werden door de musici voorgedragen in een aangrijpende, theatrale voorstelling.

Tijdens de after-concerts van het programma De Stijl speelden verschillende musici uit het orkest eigen composities, soms tijdens de repetitieweek nog gemaakt of bewerkt en deels gecombineerd met improvisaties. Door de mix van klassiek- en jazz-geschoolde musici in dit orkest ontstond een mooie mix van muziekstijlen.

Sinds het loslaten van het idee van een vaste Composer in Residence is het aantal nieuwe composities in de Muziekgzomer eerder toegenomen dan afgenomen. Door met diverse componisten te werken is er een grotere diversiteit in stijlen en composities.

De gedirigeerde orkesten en ensembles

Tijdens de NJO Muziekgzomer krijgen conservatoriumstudenten en jong professionele musici de gelegenheid zich onder leiding van gerenommeerde docenten, dirigenten en coaches te bekwamen in orkest- en ensemblespel. Het eigen festival de NJO Muziekgzomer is het podium waarop de resultaten van de intensieve repetities en masterclasses worden getoond. Alle concerten en voorstellingen in de Muziekgzomer worden "in huis" in Apeldoorn gemaakt, en daarmee onderscheidt het NJO zich van andere festivals en van de opleidingen.

Naast de optredens in Gelderland in het kader van de NJO Muziekgzomer Gelderland waren er diverse concerten buiten de provinciegrenzen. Kleine uitstapjes waren er naar Enschede, om daarmee de samenwerking in Oost-Nederland te benadrukken. Jong Metropole trad op in Caprera Bloemendaal en tijdens het Grachtenfestival.

Het Nationaal Jeugd Orkest trad daarnaast op bij het jubileumconcert van het Grachtenfestival in de Stadsschouwburg Amsterdam, waar het diverse solisten begeleidde. Tenslotte speelde het Nationaal Jeugd Orkest onder leiding van Mark Wigglesworth met soliste Simone Lamsma in het Koninklijk Concertgebouw in het kader van de Robeco Summer Nights.

Na de Muziekszomer ging het orkest onder leiding van Mark Wigglesworth op tournee naar Roemenië. Er werden concerten gegeven in Sinaia en Boekarest, in aanwezigheid van de Nederlandse Ambassadeur in Roemenië. Het publiek reageerde zeer enthousiast, het concert in Boekarest werd uitgezonden op de Roemeense nationale radio.

De NJO Muziekszomer duurt 17 dagen, van 4 tot en met 20 augustus. Voor de musici is de periode over het algemeen langer, omdat de repetitieperiode uiteraard al ruim voor het eerste concert van start gaat. Veel musici participeren in meerdere projecten. Musici die meededen aan de opera én mee gingen op tournee maakten in totaal gedurende meer dan vier weken deel uit van NJO projecten.

NJO opera-orkest *Hänsel und Gretel*

Het begon op 4 augustus allemaal met de première van de opera *Hänsel und Gretel* van Engelbert Humperdinck in het sprookjesachtige openluchttheater in Velp. Een succesvolle crowdfundingactie droeg bij aan de realisatie van deze opera in de buitenlucht. De talentvolle zangers van Dutch National Opera Academy (DNOA) en het Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Antony Hermus zorgden ervoor dat het publiek ademloos van de ervaring kon genieten. Maar liefst vijf keer werd de opera opgevoerd, waarvan één keer als speciale familievoorstelling. Op 8 augustus viel het weer tegen en moest de productie verhuizen naar Theater Orpheus. Gelukkig was onze thuisbasis de hele periode paraat als uitwijklocatie! De publieke belangstelling viel, ondanks de grote marketinginspanningen, toch lager uit dan verwacht. De onzekere weersverwachtingen, de lage temperaturen en de mogelijke uitwijk naar een alternatieve locatie bleek toch veel potentiële bezoekers af te schrikken. De bezoekers hebben de voorstelling wel zeer gewaardeerd. Voor een aantal zangers van DNOA was het gelijk hun eindexamen, bij een aantal voorstellingen was de examencommissie aanwezig om een laatste beoordeling te geven. Zij zijn allen geslaagd.

Hänsel und Gretel in openluchttheater De Pinkenberg - Foto Jan Hordijk

Jong Metropole

Jong Metropole is het samenwerkingsproject van het NJO, het NJJO (Nationaal Jeugd Jazz Orkest) en het Metropole Orkest. Na een succesvolle pilot in 2015 en een mooie eerste editie in 2016 is het project in 2017 overtuigend voortgezet. Het Jong Metropole heeft dezelfde bezetting als het Metropole Orkest: een bigband met een grote strijkersgroep, houtblazers, hoorn, harp en percussie. Zowel voor klassiek geschoolde musici als voor jazzmusici blijkt het vaak een nieuwe ervaring te zijn. De belangstelling van de klassieke musici om mee te doen aan dit project blijft wat achter bij de grote symfonische projecten en de opera, maar musici die eenmaal hebben meegedaan blijken steeds razend enthousiast.

De jonge Duitse dirigent Christian Elsässer dirigeerde het orkest. Op het programma stonden werken van Elsässer zelf en van Anton Goudsmit, in 2017 en 2018 artistiek leider van het Nationaal Jeugd Jazz Orkest. Verder stond een werk op het programma van Rogier van Otterloo, naamgever van de Rogier van Otterloo Award, een prijs voor de beste nieuwe bandleider/arrangeur/componist van dit moment. In 2016 werd de eerste Rogier van Otterloo Award uitgereikt aan Zacharias Falkenberg. Zijn werk *Metamorphosis 3* ging in première tijdens het eerste concert van Jong Metropole 2017. Om de cirkel rond te maken: op het programma stond ook een werk van Vince Mendoza, voormalig chef-dirigent van het Metropole Orkest en de dirigent van Jong Metropole 2018.

Tijdens dit project werden opnieuw twee Awards uitgereikt: de Rogier van Otterloo Award voor de beste jonge bandleider/componist/arrangeur van dit moment en de Keep an Eye Outstanding Talent Award, voor het orkestlid dat het beste de brug wist te slaan tussen klassiek en jazz, en hiermee een voorbeeld voor de overige orkestleden was. De awards werden uitgereikt aan respectievelijk Jesse Passenier en concertmeester Esin Yardimli Alves Pereira.

Jong Metropole gaf op 11 augustus een uitverkocht concert in Radio Kootwijk en speelde daarna in het feeërieke openluchttheater Caprera in Bloemendaal en op een ponton aan de Kloveniersburgwal in Amsterdam tijdens het Grachtenfestival. In september kwam het orkest daarna nog één keer bij elkaar voor een extra concert tijdens de Open Studio Dagen in het Muziekcentrum van de Omroep in Hilversum, de thuisbasis van het Metropole Orkest. Tijdens dat concert stond het orkest onder leiding van Johan Plomp.

Jong Metropole in Radio Kootwijk - Foto Nic Limper

Jong Metropole is mogelijk dankzij een exclusieve bijdrage voor dit project van het Prins Bernhard Cultuurfonds en de Keep an Eye Foundation.

Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Antony Hermus

Het orkest dat de opera begeleidde had een extra druk schema: na en naast de voorstellingen van "*Hänsel und Gretel*" werkten de musici onder leiding van de altijd energieke Antony Hermus aan nóg een programma, of eigenlijk zelfs aan twee extra programma's. Op 12 augustus begeleidde het orkest een keur aan solisten tijdens het jubileumconcert van het Grachtenfestival in de Stadsschouwburg in Amsterdam. Een van de solisten was NJO's "eigen" Young Artist in Residence, Ella van Poucke. Zij speelde het *Celloconcert* van Schumann. Datzelfde celloconcert stond een dag later op het programma tijdens een opnieuw uitverkocht concert in Radio Kootwijk. Het programma werd gecompleteerd met de *Ouverture uit Hänsel und Gretel* en de *Vierde Symfonie* van Mendelssohn (de "Italiaanse").

NJO De Stijl orkest

De kunststroming *De Stijl* bestaat 100 jaar en dat was te merken tijdens de Muziekgomer. Onder leiding van Bas Wiegers speelde een groot NJO-ensemble Louis Andriessens *De Stijl*. Andriessen componeerde tussen 1984 en 1989 het monumentale muziektheaterwerk *De Materie*, waarvan *De Stijl* het derde deel is. Hij schreef dit derde deel met Mondriaans schilderij '*Compositie met rood, geel en blauw*' in gedachten.

De bezetting, voor een uitgebreide bigband en vijf zangeressen werd door Louis Andriessen zelf ook wel schertsend 'Het verschrikkelijke symfonieorkest' genoemd. In de bezetting komt een aantal instrumenten voor dat niet standaard bij het NJO voorkomt, zoals elektrische gitaar en basgitaar. Hierdoor ontstond een mooie mix van musici met verschillende achtergronden.

Naast *De Stijl* stond de *Suite Kleine Dreigroschenmusik* van Kurt Weil op het programma.

Het programma werd drie keer uitgevoerd:

Op 16 augustus in Luxor Live Arnhem, op 17 augustus in Radio Kootwijk en op 19 augustus in Veluvine Nunspeet. In Luxor Live en Veluvine trakteerden de musici het publiek na afloop op een programma met eigen composities en improvisatie.

Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Mark Wigglesworth

Het grootst-bezette orkest tijdens de Muziekgomer stond onder leiding van Mark Wigglesworth en bracht een gevarieerd programma, met:

Wagner - Ouverture en Venusbergmuziek uit Tannhäuser (Parijse versie)

Korngold - Violoncelconcert in D, op. 35

Stravinsky - Petrosjka (originele versie uit 1911)

Topvioliste Simone Lamsma bracht het publiek in Nederland én in Sinaia in Roemenie in vervoering met het *Violoncelconcert* van Korngold. Het spectaculaire slotstuk van de avond was *Petrosjka* van Igor Stravinsky, balletmuziek geschreven voor Sergej Diaghilev's Ballets Russes.

Het "gewone" concert werd twee maal in Nederland uitgevoerd: op 18 augustus in het Concertgebouw in Amsterdam tijdens de Robeco Summer Nights en op 20 augustus in Orpheus Apeldoorn, als slotconcert van de NJO Muziekgomer. Direct na het slotconcert vertrok het orkest de volgende ochtend heel vroeg naar Roemenië, waar het programma werd uitgevoerd in de Casino Concert Hall in Sinaia (22 augustus) en Romanian Athenaeum in Boekarest (23 augustus). Bij dit laatste concert kon Simone Lamsma het violoncelconcert van Korngold niet uitvoeren vanwege andere contractuele verplichtingen. Violist Alexander Sitkovetsky was tijdens dit concert de solist.

NJO met Simone Lamsma en Mark Wigglesworth - Foto Nic Limper

Dansvoorstelling Petrosjka

Petrosjka werd niet alleen uitgevoerd in de concertzaal. Het stuk is oorspronkelijk geschreven als ballet voor het befaamde Ballet Russes. Artistiek manager Ewout van Dingstee greep dat gegeven aan om hier een hedendaagse choreografie bij te laten maken door Regina van Berkel.

De voorstelling in Waalhalla Skatepark was een van de absolute hoogtepunten in de Muziekgomer. Het was fantastisch om te zien hoe het orkest, skaters van Waalhalla en studenten van verschillende dansvakopleidingen samenwerkten.

Het publiek, waaronder ook veel jongeren en gebruikers van het Skatepark, bewoog tijdens de drie uitverkochte voorstellingen mee door de skatehal en beleefde het verhaal zo met de dansers mee. *Petrosjka in Waalhalla* was een duidelijk voorbeeld van een programma waarmee een bredere doelgroep dan gebruikelijk werden bereikt.

Petrosjka in Waalhalla – Foto Nic Limper

Ensembles

a. Projecten van Young Artist in Residence Ella van Poucke

Alle Nederlandse conservatoria mogen kandidaten voordragen voor de positie van Young Artist in Residence tijdens de NJO Muziekgzomer, en daarnaast worden mogelijke kandidaten aangedragen via andere tips. In 2017 was celliste Ella van Poucke Young Artist in Residence van de NJO Muziekgzomer. Zij was te zien en te horen in drie verschillende programma's:

Het was haar grote droom om samen te werken met haar broertje Timothy, danser bij de Junior Company van Het Nationale Ballet. Voor het programma **Young Artist in Dance** maakte Wubkje Kuindersma rondom Pärt's *Spiegel im Spiegel* en Schnittke's *Eerste Sonate* een indrukwekkende choreografie, die uitgevoerd werd door Timothy van Poucke en Conor Walmsley. Tussen de dansen door speelde Ella ook nog de prachtige *Suite nr. 4* van Bach.

Verder speelde Ella alle drie de *Pianokwartetten* van Brahms (in Theater Orpheus zelfs achter elkaar tijdens een heuse Brahmsmarathon) en Schumanns *Celloconcert* met het Nationaal Jeugd Orkest (o.a. tijdens het 20-jarig jubileumfeest van het Grachtenfestival in Stadsschouwburg Amsterdam).

Ella van Poucke - Foto Nic Limper

b. Ensemble Mescolare

Ensemble Mescolare is een ensemble met een bijzondere bezetting van twee trombones en twee saxofoons. Het ensemble verraste het winkelend publiek in Enschede met een optreden in Dille en Kamille met een programma dat allerlei muziekstijlen bij elkaar bracht.

c. Sprong met Akim Moiseenkov

Sprong bestaat uit Yung-Tuan Ku (percussie) en Kirstine Lindemann (bas-)blokfluit. In hun programma "Playground" werkten ze samen met performancekunstenaar en elektronischmuziek-specialist Akim Moiseenkov. Het resultaat was een muziektheatervoorstelling vol bijzondere instrumenten en nieuwe klanken. Het programma was vier keer te zien en te horen in de NJO Muziekgzomer, tijdens de Veluvine Fietstocht, in Luxor Live Arnhem, tijdens de muzikale wandeling Berg en Dal en in het Ketelhuis in Apeldoorn.

d. De Toverfluit in samenwerking met Bold Opera On the Move (B.O.O.M.)

De familievoorstelling "De Toverfluit" was een coproductie van Frank Groothof, Muziektheater B.O.O.M.! (Bold Opera On the Move) en de NJO Muziekgzomer. Vier musici van het NJO en de zangers van B.O.O.M.! maakten van de bekende opera Die Zauberflöte van Mozart een korte familievoorstelling vol vrolijke muziek en humor.

De voorstelling werd zeer goed ontvangen door kinderen én ouders of grootouders. De voorstelling was vier keer te zien in de NJO Muziekgzomer, in de Pinkenberg Velp, de Wildenborch Vorden, Radio Kootwijk en Veluvine Nunspeet en trok veel belangstellenden.

e. Ardemus Kwartet

Het Ardemus Kwartet was een van de publieksfavorieten van de vorige Muziekgzomer en kwam in 2017 terug voor drie optredens met werk van componisten uit alle windstreken. Het kwartet was te zien en horen in Park Zuidbroek in Apeldoorn, in de Dorpskerk Wilp en in Museum het Valkhof in Nijmegen.

f. Intercontinental Ensemble

Ook Intercontinental was al vaker te gast bij het NJO, maar vorig jaar nog als blaaskwintet. Nu kwamen ze in de volle nonet-bezetting terug. Het Intercontinental Ensemble ontstond in 2012, toen een groep jonge musici uit verschillende delen van de wereld besloot om samen het kamermuziekrepertoire voor blazers en strijkers te ontdekken. Deze samenstelling wordt ook wel kamersymfonieorkest genoemd, aangezien het nonet de gecondenseerde versie van een symfonieorkest vormt. Dat liet het ensemble tijdens de NJO Muziekgzomer overtuigend horen in een bewerking van de Tweede symfonie van Beethoven. Het ensemble was te horen tijdens de Veluvine fietstocht, de muzikale wandeling Berg en Dal en tijdens concerten in de Concertzaal in Oosterbeek en Veluvine Nunspeet.

g. Cheng Kwartet

Het Cheng Kwartet bestaat uit vier getalenteerde Taiwanese studenten van het Conservatorium van Amsterdam en is genoemd naar de zussen Hui-Wen en Wan-Ru. Hun programma ging dwars door de muziekgeschiedenis, van Beethoven tot een nieuw werk van de jonge componist Brechtje, dat tijdens de NJO Muziekgzomer in première ging. Het Cheng Kwartet gaf drie concerten, in het Amfitheater van het Kröller-Müller Museum, de Rozet in Arnhem en Boekhandel Jansen & de Feijter in Velp.

h. JeugdOrkest Nederland (JON)

Het Jeugd Orkest Nederland vormt samen met het NJO de Nationale JeugdOrkesten Nederland, en uiteraard konden zij niet ontbreken in de Muziekgzomer. In het JON spelen musici van 14 tot 20 jaar, velen van hen stromen door naar het NJO. Op het programma stond een nieuwe compositie van Anthony Fiumara, het *Derde pianoconcert* van Beethoven met soliste Nino Gvetadze en de *Symfonische Dansen* van Sergej Rachmaninov. Het JON had de primeur om voor het eerst in de Muziekgzomer te kunnen spelen in de spectaculaire nieuwe zaal van Muis in Arnhem, met uitzicht op het park.

I. Pulse Wave

De vier musici van Pulse Wave namen Olivier Messiaens *Quatuor pour la fin du temps* ('Kwartet voor het einde der tijden') als uitgangspunt voor hun theatrale voorstelling. Samen met regisseur en lichtartiest Teus van der Stelt bouwden zij een indrukwekkende voorstelling op. "*Berichten uit het kamp*" werd in een speciale setting dicht op het publiek uitgevoerd. Het publiek tijdens de voorstellingen in Apeldoorn en Nunspeet was zeer geroerd. Op 12 augustus werd alleen het werk van Messiaen uitgevoerd op een heel bijzondere locatie, namelijk het Verborgten Landschap in Arnhem. In de tweede wereldoorlog was hier een vliegveld dat door de Duitsers werd gebruikt. Na een rondleiding door het gebied kreeg de muziek in een als boerderij gecamoufleerde hangar van dit verlaten vliegveld extra lading.

Pulse Wave in de Vliegtuighangar - Foto Nic Limper

J. Moretti Strijktrio

Het Moretti Strijktrio stelde speciaal voor de NJO Muziekzomer een Oost-Europees programma samen met trio's van Penderecki en Dohnányi. Ze waren te zien en te horen tijdens de Veluvine Fietstocht, in Boekhandel het Colofon in Arnhem, in het historische Fort Pannerden in Doornenburg en in de Waagh in Nijmegen.

k. Pelgrim Brass

Het koperkwintet Pelgrim Brass bracht tijdens de Muziekzomer de première van hun nieuwe programma "*The Pelgrim's Taste*". Ze traden op op de binnenplaats van Jachtslot St. Hubertus in Nationaal Park de Hoge Veluwe, in de kerk van Rozendaal, in de Grote Kerk in Wageningen en in de Muziek tent in het Oranjepark in Apeldoorn.

I. SaxYon

Het duo SaxYon, met Marijke Schröer op saxofoon en Ellen Zijm op accordeon had tijdens de Muziekzomer alleen maar uitverkochte concerten. Zij hadden de primeur van een optreden in Bierbrouwerij de Vliet in Apeldoorn, waar de bezoekers eerst een rondleiding door de brouwerij kregen. Ook het concert in Villa Sonsbeek in Arnhem en de muzikale wandelingen in Kroondomein het Loo waren uitverkocht. Het publiek genoot onder andere van muziek van Martinu en een bewerking van de *Schilderj tentoonstelling* van Moessorgski.

m. Malkel Claessens

Maikel Claessens is een veelzijdige jonge slagwerker en docent. Tijdens Muziek in Beekbergse Tuinen speelde hij op de originele klokken van de Amerikaanse componist Tom Johnson een selectie uit diens *Nine Bells*. Elk deel bestaat uit anders te lopen patronen en kent een nieuw tempo en een nieuwe opbouw, waardoor steeds nieuwe klank- en bewegingspatronen ontstaan.

In Galerie bij Krepel gaf Maikel een concert met twee van zijn leerlingen, Jacob van Eijk en Jens Wilms.

n. TreeO Hout

De leden van TreeO HOUT ontmoetten elkaar bij het Jong Nederlands Blazers Ensemble en zijn ook bij het NJO bekende gezichten. Met hun bijzondere bezetting van fluit, hobo en fagot gaven ze concerten tijdens Muziek in Beekbergse Tuinen, in het Kröller-Müller Museum, in Coda Museum Apeldoorn en tijdens de muzikale wandelingen in Kroondomein het Loo.

o. The New String Trio

Dit strijktrio was voor het eerst te gast in de Muziekzomer. Ze maakten een programma voor optredens in Museum TwentseWelle in Enschede en gaven een lunchconcert in het idyllische Huisje James in Ugchelen.

Evenementen

Tijdens de NJO Muziekzomer is er, naast 'gewone' concerten, altijd deel te nemen aan een aantal bijzondere en vaak sportieve evenementen. Deze worden door de bezoekers over het algemeen zeer gewaardeerd. Ook dit jaar waren de fietstocht en de wandelingen populair, ze behoren tot de activiteiten die het eerst uitverkocht raken.

Veluvine Fietstocht Nunspeet

De Veluvine Fietstocht in Nunspeet is een jaarlijkse bestseller. Ook nu was met 257 deelnemers de maximale capaciteit bereikt. Deelnemers genoten eerst binnen in Veluvine van een kort optreden van Sprong en kwamen tijdens de fietstocht door de mooie omgeving van Nunspeet vervolgens langs optredens van het Intercontinental Ensemble en het Moretti Strijktrio. Young Artist Ella van Poucke sloot de mooie middag af in Veluvine.

Muzikale wandeling Berg en Dal

Na het grote succes van vorig jaar stond dit jaar opnieuw een muzikale wandeling in en om Berg en Dal op het programma en opnieuw was dit een groot succes. De wandeling was twee keer uitverkocht. Lokale vrijwilligers hadden opnieuw een mooie wandelroute uitgezet, met ook hier onderweg optredens van Sprong, Moretti strijktrio en Intercontinental Ensemble.

Muzikale wandeling Berg en Dal – Foto Nic Limper

Muzikale wandeling Kroondomein het Loo

Er stond dit jaar nóg een muzikale wandeling op het programma, en ook die was razendsnel uitverkocht. Gelukkig was er genoeg tijd ingebouwd om het programma op dezelfde dag twee maal te kunnen herhalen. Zo kon drie maal een groep van 40 bezoekers met een boswachter van het Kroondomein een wandeling door de bossen maken en hoorden zij onderweg alles over deze koninklijke omgeving. TreeO hout, SaxYon en een ensemble uit het De Stijl-orkest verzorgden onderweg mooie concerten.

Muziek op Landgoed de Wildenborch

Dit particuliere landgoed bood de bezoekers van de NJO Muziekszomer de kans om 's morgens te genieten van de Toverfluit, 's middags van de Brahms pianokwartetten met Ella van Poucke en daar tussenin aan te schuiven voor een heerlijke lunch aan lange tafels. Rondom de optredens was er tijd om de prachtige tuinen te bezoeken. Een nieuwe locatie, die zeker voor herhaling vatbaar is.

Muziek in de Beekbergse tuinen

Het aangepaste schema en de gewijzigde dag van 2016 was niet zo goed bevallen, dus dit jaar opnieuw op zondag muziek in de Beekbergse tuinen. Dat leverde gelijk weer vele honderden bezoekers op. Het optreden van Maikel Claessens kwam door de grootte van de groep bezoekers wat minder goed tot zijn recht, maar TreeO hout en het duo Robert Visser en Zhengqui Chen waren succesvol.

Muziekszomercafé's en openbare repetities

De openbare repetities en aansluitende Muziekszomercafé's worden altijd goed bezocht. Naast de twee openbare repetities van Jong Metropole en het Nationaal Jeugd Orkest in Orpheus hebben we dit concept daarom dit jaar voor het eerst ook in Akoesticum in Ede uitgevoerd, met een repetitie en Muziekszomercafé met het JeugdOrkest Nederland. Ook daar waren veel geïnteresseerden op af gekomen. Dit lijkt dan ook voor herhaling vatbaar.

De Week van Radio Kootwijk

Natuurlijk was het NJO weer te zien en te horen in Radio Kootwijk, al jaren één van de meest populaire en mooiste locaties in de NJO Muziekszomer. Tijdens "De Week van Radio Kootwijk" genoot het publiek in uitverkochte zalen van het orkestprogramma met Antony Hermus en Ella van Poucke, van Jong Metropole en van De Toverfluit. Ook het programma Young Artist in Dance met Ella van Poucke en haar broer Timothy en het programma rondom De Stijl was in het voormalig zendgebouw van Radio Kootwijk te zien en te horen. De bezoekers werden met pendelbussen vervoerd om de omgeving niet te belasten met autoverkeer. Voorafgaand aan de concerten konden bezoekers gebruik maken van een buffet met een artistieke toelichting. Daar werd veel op ingetekend.

Radio Kootwijk - Foto Nic Limper

Deelnemende gemeenten

Apeldoorn

Het grootste deel van alle repetities en masterclasses vond plaats in Apeldoorn. De studenten verbleven in de Stayokay en in aanvulling daarop in een aantal losse groepsaccommodaties en bij gastgezinnen in de regio. Coaches en dirigenten werden ondergebracht in hotels of gastgezinnen, afhankelijk van hun wensen en verblijfsduur.

In (de gemeente) Apeldoorn vinden uiteraard veel concerten en evenementen plaats. In totaal vonden er deze NJO Muziekszomer 21 concerten en activiteiten in Apeldoorn plaats, dat is iets meer dan in voorgaande jaren. In Radio Kootwijk waren 5 concerten en voorstellingen. Nieuwe locaties in Apeldoorn waren Park Zuidbroek, bierbrouwerij De Vliet (met rondleiding) en Huisje James. Het slotconcert van de NJO Muziekszomer vond traditiegetrouw plaats in Orpheus, in aanwezigheid van vele gasten en relaties van overheden, fondsen, bedrijfsleven en culturele organisaties. Vanwege het 60-jarig bestaan vond voorafgaand aan het slotconcert een reünie plaats in Orpheus, waar zelfs musici uit het eerste Nationaal Jeugd Orkest uit 1957 bij aanwezig waren.

Arnhem

Met de opera in de Pinkenberg was de regio Arnhem opnieuw het decor voor de opening. Met 16 optredens in Arnhem, Velp en Rozendaal was er in de regio Arnhem bijna elke dag van de NJO Muziekszomer wat te doen. De locaties waar we te gast waren in Arnhem en omgeving zijn heel divers. Zo waren we onder andere te gast in de Rozet, in twee boekhandels, het al eerder genoemde Verborgten Landschap, Stadsvilla Sonsbeek en de nieuwe Parkzaal in Musis. In het stadhuis kwam de voorstelling Young Artist in Dance heel goed tot zijn recht en werd goed bezocht.

Nijmegen

In de regio Nijmegen was de NJO Muziekgzomer met 7 concerten en voorstellingen vertegenwoordigd, waaronder de twee uitverkochte muzikale wandelingen. Het grootste project van de NJO Muziekgzomer, de dansvoorstelling *Petroesjka*, vond plaats in Waalhalla. Op uitnodiging en met steun van de gemeente Nijmegen konden omwonenden van Waalhalla de voorstelling bezoeken. Verder waren er concerten in Museum Valkhof en in De Waagh.

Nunspeet

Ook Nunspeet hoort bij de vaste kern van de Muziekgzomerprogrammering, met steun van het Van den Broek Lohmanfonds en in nauwe samenwerking met Veluvine. De traditionele start met de Veluvine Fietstocht was een goed begin van het programma in Nunspeet. Daarna volgden concerten en voorstellingen van Intercontinental Ensemble, Pulse Wave, de Toverfluit, Young Artist in Dance en De Stijl, waarmee het aantal concerten in lijn ligt met vorige jaren.

Ede

In de regio Ede waren er vier concerten. De concerten in Park de Hoge Veluwe (Kröller-Müller Museum en Jachthuis Sint Hubertus) trokken grote groepen bezoekers, waarvan sommige mensen speciaal voor het concert komen en andere toevallige voorbijgangers het concert spontaan meenemen in hun bezoek. Voor het eerst vond in Akoesticum een openbare repetitie plus Muziekgzomercafé plaats, dit is zeker voor herhaling vatbaar. Voor volgend jaar zijn we opnieuw in gesprek met het Openluchttheater. Na de verbouwing zijn de mogelijkheden om daar een concert te kunnen geven veel groter geworden.

Wageningen

In Wageningen is langzamerhand een mooie traditie ontstaan, met een optreden van een NJO-ensemble tijdens het Straattheaterfestival, onderdeel van de introductiedagen van Wageningen Universiteit. Pelgrim Brass sloot qua programma goed aan bij het concept, met steeds korte concertjes in de Grote Kerk, waar telkens nieuwe bezoekers voor binnen liepen. Een succesvol concept, dat mogelijk werd gemaakt door de gemeente Wageningen.

Enschede

Na een voorzichtige start in 2016 konden we met steun van de gemeente Enschede ook in 2017 een aantal concerten in Enschede organiseren. De concerten in Dille en Kamille (uitwijklocatie omdat het slecht weer was) en in Museum TwentseWelle vielen goed in de smaak, maar om werkelijk zichtbaar te worden in Enschede of Overijssel zal meer nodig zijn. Daarover voeren we graag verder overleg met gemeente en/of provincie.

Hilversum

In september was er voor Jong Metropole nog een extra concert, gekoppeld aan de Open Studio Dagen en mede mogelijk gemaakt door de gemeente Hilversum. Met dit gratis toegankelijke concert sloten we Jong Metropole 2017 succesvol af.

Overig

In Putten stonden in Kasteel Vanenburg Brahms' Pianokwartetten op het programma.

In Vorden waren we zoals eerder genoemd voor het eerst, maar hopelijk niet voor het laatst, te gast op Landgoed de Wildenborch. Met een concert in Fort Pannerden zijn we voor ons een nieuw stukje Gelderland ingetrokken.

OVERIGE PROJECTEN

Concerten en activiteiten door het jaar heen

Naast de Wintertournee en de NJO Muziekgzomer is het NJO het hele jaar door actief met incidentele en vaste activiteiten. Door deze activiteiten krijgen onze leden de kans om zich ook door het jaar heen te presenteren op uiteenlopende podia en doen ze ervaring op bijvoorbeeld bij opera of andere bijzondere activiteiten.

Een vaste waarde zijn de "Borrelconcerten" (voorheen "Verrassingsconcerten") in Theater Orpheus. De concerten in de kleine zaal zijn sinds het seizoen 2017-2018 verplaatst naar de middag en onverminderd populair. De concerten zijn bijna altijd uitverkocht (200 plaatsen).

Wat betreft de incidentele activiteiten valt op dat het aantal concerten voor bedrijven en het aantal aanvragen voor samenwerking met professionele culturele instellingen toeneemt. Dat zijn uiteraard twee ontwikkelingen die we van harte toejuichen.

Voor Van Lanschot Bankiers verzorgden we concerten in Apeldoorn, Zwolle en Haren, met een op maat gemaakt programma van eigen composities en bestaande klassieke en moderne werken. In een presentatie vooraf legden we uit wat het NJO doet en hoe we ons als cultureel ondernemers presenteren.

Op verzoek van Conclusion verzorgden we drie optredens op het door hen georganiseerde Kennisfestival in Deventer. Een van de optredens was een optreden van Kluster5, improviserend in samenspel met één van de keynote speakers, de zogenaamde "disruption officer" van Conclusion Arjen van Berkum. Eervol was het optreden in de Ridderzaal, bij gelegenheid van de viering van 150 jaar Rode Kruis.

Alumni en projecten met professionele gezelschappen

Het NJO wordt steeds vaker gevraagd om een orkest of ensemble te leveren voor producties door het jaar heen. Vaak past dat niet in de agenda van muziekstudenten,

Optreden in de Ridderzaal te Den Haag – Foto Anne Pagnier

omdat zij zich niet voor langere tijd vrij kunnen maken van hun opleiding. In zulke gevallen onderzoeken we of een dergelijk project interessant kan zijn voor NJO-alumni. Aan dergelijke producties verlenen we onze medewerking mits het past binnen onze doelstellingen, dus als het de musici helpt richting een professionele carrière en voor hen een duidelijk toegevoegde waarde heeft. Daarnaast moeten dergelijke producties voor ons kostendekkend zijn. Als aan die voorwaarden is voldaan stellen we voor dergelijke projecten een ensemble samen van net of bijna afgestudeerde musici.

In 2017 speelde een NJO-ensemble op deze voorwaarden mee als "boordorkest" in de jeugdvoorstelling "*Hondenhartje*" van De Nationale Opera. Deze voorstelling krijgt een reprise in 2018.

Eind 2017 ging de familievoorstelling "*De Familie van Nielle barst van liefde*" in première, een productie van Jeugdtheater Kwatta. Het ensemble wordt gevormd door 4 NJO-musici. De voorstelling wordt in 2017 en 2018 meer dan 40 keer gespeeld door het hele land.

In beide gevallen is het voor de musici een bijzondere en heel nuttige ervaring om met een dergelijke productie mee te doen. Er worden andere vaardigheden gevraagd dan alleen goed spelen. De musici hebben ook een acterende rol op het toneel. Voor de musici is het een goede kans om hiermee hun vaardigheden te verbreden en zich verder te ontwikkelen tot een all-round musicus.

Media

Het NJO is met regelmaat te horen en te zien in de nationale media. Langlopende inspanningen om meer bekendheid te genereren heeft de afgelopen jaren tot resultaten geleid. Het 5 mei concert in 2015 heeft hier zeker een positieve bijdrage aan geleverd. In 2017 waren we onder andere met concerten in de winter en in de zomer te horen op Radio 4, werd het optreden voor het Rode Kruis live uitgezonden op televisie en werd het concert in Boekarest tijdens de tournee opgenomen en later uitgezonden op de Roemeense radio.

Omroep Gelderland besteedde zowel in de zomer als in de winter op radio en tv veel aandacht aan het NJO.

Daarnaast was er regelmatig aandacht in landelijke en regionale kranten.

Mede door deze aandacht stijgt het aantal volgers via social media nog altijd flink, met inmiddels meer dan 5.600 volgers op Facebook (stijging van 12 % t.o.v. 2016), een eigen YouTube kanaal en meer dan 2.000 volgers op Twitter (stijging van meer dan 10 %).

4. FINANCIËN

SUBSIDIES

Voor de kerntaken van het NJO ontvangt het NJO structurele subsidie van:

- Het Fonds voor Cultuurparticipatie (het Rijk)
- Provincie Gelderland (sinds 2017 is het NJO opgenomen in de zogenaamde Gelderse Basis)
- Gemeente Apeldoorn

Voor de organisatie van de NJO Muziekzomer Gelderland ontvangt het NJO structurele subsidie van:

- Gemeente Apeldoorn
- Gemeente Amhem
- Gemeente Nijmegen

Verder werden incidentele subsidies ontvangen van:

- Gemeente Ede
- Gemeente Wageningen
- Gemeente Berg en Dal
- Gemeente Enschede
- Gemeente Hilversum

Violiste Jong Metropole - Foto Roelof Runp

SPONSORING

In 2017 werd tijdens het slotconcert van de Muziekzomer het NJO Sponsorcollectief gelanceerd: een groep van bij aanvang vijf bedrijven (Boon Accountants, Broekhuis Ford en Volvo Harderwijk, Luminis, Stayokay Apeldoorn en Van der Valk Hotel Apeldoorn-De Cantharel), die als collectief het NJO willen ondersteunen. De leden ontmoeten elkaar bij concerten en speciaal voor hen georganiseerde bijeenkomsten. Het is de bedoeling om deze groep verder uit te laten groeien, via eigen contacten én via de leden van het collectief.

Een aantal bedrijven ondersteunt het NJO in natura. Zo stelt Broekhuis in Harderwijk tijdens de zomer en de winter auto's beschikbaar en ondersteunt de Notarissen van Naam ons bij het maken van bijvoorbeeld aktes van schenking.

Daarnaast hebben diverse bedrijven zich als zogenaamde *Partner in Music* aangemeld bij de Stichting Vrienden van het NJO.

Een aantal Partners in Music hebben zich nu aangesloten bij het Sponsorcollectief, maar er zijn in 2017 ook drie nieuwe bedrijven bijgekomen als *Partner in Music*.

De totale groep sponsors heeft zich dus flink uitgebreid. Doordat het om relatief kleine bedragen per bedrijf gaat is het arbeidsintensief, maar is er ook een grotere risicospreiding.

FONDSEN

Om het topniveau van het festival te kunnen garanderen en om grote producties zoals de opera mogelijk te maken, worden diverse fondsen aangeschreven. In 2017 ontvingen wij steun van de volgende fondsen:

- *Prins Bernhard Cultuurfonds, specifiek voor Jong Metropole*
- *Prins Bernhard Cultuurfonds, specifiek voor de opera, met de fondsen op naam Van Berkel Fonds, Prinsenhaven Fonds, Aafje Heynis Fonds, Mikosara Fonds, Maria van Es Fonds, Hutter-Foekema Fonds*

- *Keep an Eye Foundation, specifiek voor Jong Metropole*
- *VSBfonds*
- *Fonds21*
- *Van den Broek Lohmanfonds Nunspeet*
- *BNG Cultuurfonds*
- *Stichting SEC*
- *Nationaal Muziekinstrumenten Fonds*
- *Johanna-Donk Grote Stichting*
- *Gilles Hondius Foundation*
- *Janivo Stichting*
- *Stichting B.O.O.*
- *Stichting Fonds voor de Geld- en Effectenhandel*
- *Kersjes Fonds, specifiek voor de kansen voor jonge dirigenten die we aanbieden*

Daarnaast levert de Stichting Vrienden van het NJO jaarlijks een bijdrage.

5. MONITORING

We hanteren een uitgebreid CRM-systeem, dat jaarlijks verder wordt gevuld en veel informatie bevat. Omdat het systeem inmiddels al zo'n 10 jaar draait is er wel enige vervuiling opgetreden en is er de behoefte om het op te schonen en waar nodig aan te passen aan de huidige werkwijze. In 2017 is een start gemaakt om dat te verbeteren, in 2018 wordt dat voortgezet waarbij tevens rekening wordt gehouden met de gewijzigde regelgeving in het kader van de privacy-wetgeving.

Music

De deelnemers worden geregistreerd in ons CRM-systeem, zodat we goed kunnen volgen wie mee heeft gedaan aan welk project. Eventuele bijzonderheden worden hier ook in vermeld.

Deelnemers aan MusXchange (zowel onze musici die naar het buitenland gaan als buitenlandse musici die bij ons komen) maken een verslag van hun bezoek. Ook dat levert input voor het "zendende" en het "ontvangende" orkest.

Na de Wintertournee en na de Muziekzomer wordt een enquête gehouden onder de deelnemers. De deelnemers geven in de enquête niet alleen hun mening over de inhoud van de projecten, de coaches en dirigenten, maar ook over de locaties, de staf, het verblijf enzovoort.

Eerder onderzoek door het JeugdOrkest Nederland (JON) en het NJO onder musici in de Nederlandse, professionele orkesten toonde aan dat maar liefst 73% van de respondenten in het JON, het NJO of beide orkesten ervaring heeft opgedaan.

Publiek

Voor de NJO Muziekzomer heeft het NJO een eigen online kaartverkoopsysteem. Via bezoekers enquêtes en onderzoeken wordt informatie verzameld over de samenstelling en de waardering van het publiek. Zie voor meer details de informatie in hoofdstuk 2 onder "Publieksbereik".

Organisatie (intern)

Directie en Raad van Toezicht evalueren hun eigen functioneren regelmatig en zijn van mening dat zij op de relevante onderdelen volgens de Governance Code Cultuur en de daarin vervatte principes hebben gehandeld en gefunctioneerd. Voor de directiewisseling ten gevolge van het in november aangekondigde vertrek van directeur Miranda van Drie is voorzien in een zorgvuldige procedure.

Binnen het team wordt informatie uit gesprekken met stakeholders en uit enquêtes onder vrijwilligers, publiek en deelnemers geëvalueerd ter verbetering van de eigen werkwijze en van de organisatie van de projecten.

Kwantitatieve en kwalitatieve gegevens worden meerdere jaren bijgehouden, zodat ook het verloop over een aantal jaren kan worden gevolgd en beleid waar nodig kan worden bijgesteld.

6. SAMENWERKING

Het NJO werkt samen in een groot netwerk van allerlei samenwerkingspartners. Subsidiënten, fondsen, sponsors, bedrijfsleven, Vrienden en allerlei collega-organisaties zijn voor ons van belang. Een aantal samenwerkingspartners wordt hier specifiek belicht.

JEUGDORKEST NEDERLAND (JON)

Nederland heeft een rijk muziekleven waarvan de internationaal hoog gewaardeerde orkestcultuur een belangrijk onderdeel vormt. Aan de basis van deze orkestcultuur staat een rijk landschap van jeugdorkesten. Jonge musici vormen de toekomst van ieder professioneel orkest. Het JeugdOrkest Nederland (JON) en het NJO werken al jaren samen. Per 2017 zijn het NJO en het JON een joint venture aangegaan. In de jaren 2017 en 2018 wordt toegewerkt naar één organisatie per 1 januari 2019, onder de voorlopige naam Nationale JeugdOrkesten Nederland.

Het JON (14-20 jaar) en het NJO (18-26 jaar) voorzien samen in een aanzienlijk deel van de talentontwikkelingspiramide en samen bieden zij een nog betere structuur voor een optimale doorstroom naar de top. Binnen één organisatie kan het aanbod voor een individuele musicus optimaal worden afgestemd op zijn of haar kwaliteiten. Door koppeling van het grote netwerk van het NJO en het JON zal afstemming en samenwerking met partners op lokaal en landelijk niveau sterk verbeteren en zal talent makkelijker de juiste richting kunnen vinden. Daarbij blijven de beide huidige orkesten en doelstellingen bestaan. Deze zullen elkaar versterken doordat binnen de gezamenlijke organisatie meer mogelijkheden zijn voor het verbreden van diversiteit en publieksbereik en het tot stand brengen van een langere, doorlopende leerlijn voor talentontwikkeling.

De beide, kleine teams zullen elkaar op de inhoud van de projecten uitstekend kunnen aanvullen al zal het een hele kunst blijven om met relatief weinig medewerkers en financiële middelen het grote aantal succesvolle projecten te blijven realiseren. Dat is echter een uitdaging die de beide organisaties gezamenlijk graag aangaan.

CONSERVATORIA

De conservatoria onderschrijven de belangrijke positie van het NJO als aanvulling op het muziekvakonderwijs. De participatie van studenten in de NJO projecten biedt deze studenten een uitstekende voorbereiding op de beroepspraktijk. Het NJO onderhoudt met alle Nederlandse en Belgische conservatoria intensief contact. Diverse conservatoria nemen deelname aan NJO projecten ook op in het curriculum van hun studenten. Planning en programmering van projecten en aansluiting tussen de conservatoriumopleiding en het NJO-ontwikkelingstraject worden regelmatig op elkaar afgestemd.

PROFESSIELE ORKESTEN

Er zijn diverse vormen van samenwerking met de professionele orkesten. Coaches en juryleden zijn afkomstig van verschillende orkesten, het Orkest van het Oosten neemt een NJO-concert van de Wintertournee op in één van hun series en het Metropole Orkest is een belangrijke partner van het Jong Metropole. Voor de prestigieuze orkestacademie van het Koninklijk Concertgebouworkest worden vacatures actief onder de aandacht van NJO-ers gebracht. En met succes: de laatste jaren zijn verschillende NJO-ers aangenomen op deze zeer gewilde posities. Ook voor de nieuwe orkestacademie van Het Gelders Orkest informeren we de NJO-ers actief.

Jaarlijks wordt een opdracht verstrekt aan één van de prijswinnaars van de Young Composers Meeting van orkest de ereprijs. Sinds 2016 zijn het Gelders Orkest, het Orkest van het Oosten, JeugdOrkest Nederland en het NJO verenigd in de zogenaamde proeftuin talentontwikkeling.

Zoals eerder beschreven wordt er daarnaast op projectniveau samengewerkt met onder andere De Nationale Opera, de NTR Zaterdagmatinee en jeugdtheatergroep Kwatta.

INTERNATIONALE CONTACTEN

Het NJO is lid van een aantal internationale koepelorganisaties, met als doel kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering. De belangrijkste zijn:

- EFNYO (European Federation of National Youth Orchestras), opgericht door oud-NJO directeur Arthur van Dijk. NJO directeur Miranda van Drie was heel 2017 lid van de board. Tijdens de twee maal per jaar gehouden General Assembly vindt overleg plaats en zijn er themabijeenkomsten met deskundigen over bijvoorbeeld programmering, educatie, onderzoek enzovoort. Binnen de EFNYO wordt het uitwisselingsprogramma MusXchange georganiseerd, waarbij musici van de aangesloten orkesten extra (internationale) ervaring opdoen. Ook voor stafleden vinden er uitwisselingen plaats voor het opdoen van nieuwe kennis en ervaring.
- AEC, de Europese koepel van conservatoria, het NJO is associate member.
- EUYO (European Union Youth Orchestra), als associate partner verzorgt het NJO voor het EUYO de Nederlandse audities. In het kader van het talentontwikkelingsprogramma vindt het NJO het van groot belang dat de beste NJO-leden en andere jonge Nederlandse musici kunnen doorstromen naar dit internationale top-jeugdorkest.

7. PERSONELE BEZETTING

De vaste staf van het NJO op 31 december 2017:

Miranda van Drie – directeur – 1,0 fte
Ewout van Dingstee – artistiek manager – 0,72 fte
Annette van Buren – office manager – 0,89 fte
Daniëlle Egberts – orkestmanager – 1,0 fte
Anne Pagnier – senior producent – 0,9 fte
Marjolein Rietveld – producent – 1,0 fte
Dana Buurman – senior medewerker marketing en communicatie – 0,72 fte
Djuna ter Beke – medewerker marketing en publiciteit – 0,72 fte
Eline Snoek – bibliothecaris – 0,2 fte

Antony Hermus is artistiek adviseur en regelmatig terugkerend gastdirigent.

Op free-lance basis wordt het NJO ondersteund door Albret Nieuwenhuis (boekhouding), Redmar de Haan (automatisering) en Joost van Daalen (vormgeving).

Bij de Stichting NJO zijn geen medewerkers in dienst die meer verdienen dan het grensbedrag als gesteld in de Wet Nomering en Bezoldiging Topinkomens.

De projecten van het NJO zouden niet kunnen worden georganiseerd zonder de inzet van de Vrienden van het NJO en al onze vrijwilligers.

supporting young talent

8. VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht van de Stichting NJO (RvT) legt in dit verslag verantwoording af aan interne en externe belanghebbenden over zijn werk, samenstelling en functioneren in het verslagjaar 2017.

De RvT houdt toezicht op het functioneren van de directeur en op de algemene gang van zaken in de stichting, fungeert als klankbord voor de directeur en geeft advies, zowel gevraagd als ongevraagd. De RvT vervult de werkgeversrol jegens de directie en is de opdrachtgever van de externe accountant. Het toezichtskader wordt gevormd door de statuten van de stichting, wet- en regelgeving, subsidievoorwaarden en door de RvT goedgekeurde plannen en begrotingen. De leden van de RvT hebben verschillende maatschappelijke invalshoeken en putten uit hun governance ervaringen in de publieke en de private sector in het algemeen en in de cultuursector in het bijzonder. De complementariteit van de leden, hun onafhankelijkheid en diversiteit zijn bij nieuwe benoemingen en bij herbenoeming punten van aandacht. Ieder lid kan maximaal drie termijnen van drie jaar zitting hebben in de raad; er is een rooster van aftreden vastgesteld. De RvT heeft een vaste financiële commissie, bestaande uit twee leden.

In 2017 heeft de RvT vijf maal vergaderd. De om gewichtige redenen bij uitzondering afwezige leden werden vooraf in de gelegenheid gesteld hun visie te geven op de te behandelen onderwerpen. In goed overleg heeft de RvT besloten de derde zittingstermijn van een van zijn leden wegens particuliere omstandigheden tijdelijk op te schorten, wat tevens tot gevolg zal hebben dat er een betere spreiding in het rooster van aftreden ontstaat. Jaarverslag en jaarrekening 2016 werden met waardering voor de bereikte resultaten vastgesteld. Twee leden van de RvT maakten in het verslagjaar deel uit van een begeleidingscommissie voor de verdere integratie van het NJO en het JON, ingesteld na ondertekening in 2016 van een samenwerkingsovereenkomst tussen de besturen van beide stichtingen. De RvT hield zoals gebruikelijk contact met het bestuur van de stichting Vrienden van het NJO. De zelfevaluatie van de RvT bracht geen vermeldenswaardige aandachtspunten aan het licht.

Eind november van het verslagjaar kondigde NJO-directeur Miranda van Drie haar benoeming tot zakelijk directeur van het Residentie Orkest aan per 1 februari 2018, een prachtige stap in haar carrière. De RvT heeft haar ontslagaanvraag per die datum ingewilligd en meteen in zijn reguliere vergadering begin december 2017 besloten de Artistiek Manager van het NJO, Ewout van Dingstee, met wie de directeur een zeer hecht duo vormde, de waarneming van het directeurschap per 1 februari 2018 toe te vertrouwen, teneinde de continuïteit in de directievoering te garanderen. De RvT is Ewout van Dingstee bijzonder erkentelijk voor zijn bereidheid om naast zijn artistiek-inhoudelijke verantwoordelijkheid die van waarnemend bestuurder te aanvaarden. De RvT kreeg aldus tijd voor een zorgvuldig proces, met betrokkenheid van belangrijke stakeholders als Artistiek Adviseur Antony Hermus en de vaste NJO-staf, alsmede het bestuur en de zakelijk leider van samenwerkingspartner JON, met welke het NJO voornemens is per 1 januari 2019 samen te gaan.

De RvT constateert met tevredenheid en waardering dat het NJO in het verslagjaar 2017 zijn met elkaar verbonden doelstellingen van talentontwikkeling en publieksbereik heeft bereikt met kwalitatief zeer geslaagde projecten, zoals uitvoerig in het voorgaande bestuursverslag beschreven. Dat het jaar met een licht positief financieel resultaat kon worden afgesloten, stemt eveneens tot tevredenheid. De RvT verwacht dat het jaar 2018 opnieuw de betekenis van het NJO voor muzikaal Nederland zal aantonen en de raad zal de directie actief steunen in het bereiken van een solide structurele financieringsbasis. Als gevolg van de directiewisseling en de voorgenomen integratie met het JON belooft 2018 een extra spannend jaar te worden. De RvT dankt in het bijzonder vertrekkend directeur Miranda van Drie voor haar enthousiaste inzet gedurende de ruim vijf jaren dat ze het NJO diende. De dank van de RvT gaat verder uit naar alle teamleden, vrijwilligers, musici, vrienden en financierende overheden, fondsen, sponsors en donateurs.

Samenstelling van de Raad van Toezicht

Samenstelling per 31 december 2017:

- Truze Lodder (voorzitter), sinds 13.10.2011
- Guus van Kleef, sinds 12.03.2009
- Fred de Graaf, sinds 13.10.2011
- Sven Arne Tepl, sinds 19.05.2009
- Henk Beerten, sinds 11.12.2015
- Jaap Hetebrij, sinds 6.10.2016
- Anita Janssen, sinds 18.11.2016

De leden van de raad van Toezicht ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Rooster van aan- en aftreden Raad van Toezicht	Datum aanstelling	Ingang 2e termijn	Ingang 3e termijn	Datum aftreden
Guus van Kleef	12-mrt-09	12-mrt-12	12-mrt-15	12-mrt-18
Sven Arne Tepl	19-mei-09	19-mei-12*	18-apr-18	18-apr-21
Truze Lodder	13-okt-11	13-okt-14	13-okt-17	13-okt-20
Fred de Graaf	13-okt-11	13-okt-14	13-okt-17	13-okt-20
Henk Beerten	11-dec-15	11-dec-18	11-dec-21	11-dec-24
Jaap Hetebrij	6-okt-16	6-okt-19	6-okt-22	6-okt-25
Anita Janssen	18-nov-16	18-nov-19	18-nov-22	18-nov-25

* Termijn opgeschort van 1-1-2015 tot 29-11-2017

BIJLAGE 1 – NJO CONCERTEN 2017

NJO Wintertournee 2017

Dirigent: Antony Hermus
NJO Symfonieorkest

Programma:

Gustav Mahler: Symfonie nr. 6

Concerten:

- (1) 20 januari – Nijmegen, De Vereniging
- (2) 21 januari – Rotterdam, De Doelen
- (3) 22 januari – Utrecht, TivoliVredenburg
- (4) 25 januari – Apeldoorn, Theater Orpheus
- (5) 27 januari – Enschede, Muziekcentrum

NJO Muziekgzomer 2017

- (1) 4 augustus – Velp, Openluchttheater De Pinkenberg

NJO-DNOA: Hänsel und Gretel o.l.v. Antony Hermus
(opening NJO Muziekgzomer 2017)

(2a) 5 augustus – Nunspeet, Veluvine (Veluvine Fietstocht)
SPRONG en Akim Moiseenkoy

(2b) 5 augustus – Epe, Het Grote Huis Welna (Veluvine Fietstocht)
Moretti Strijktrio

(2c) 5 augustus – Nunspeet, Het Zandenbos (Veluvine Fietstocht)
Intercontinental Ensemble

(2d) 5 augustus – Nunspeet, Veluvine (Veluvine Fietstocht)
Ella van Poucke

(3) 5 augustus – Enschede, Café Extrablatt
Ensemble Mescolare

(4) 5 augustus – Arnhem, Luxor Live
SPRONG en Akim Moiseenkoy

(5) 5 augustus – Velp, Openluchttheater De Pinkenberg
NJO-DNOA: Hänsel und Gretel o.l.v. Antony Hermus

(6a) 6 augustus – Vorden, Landgoed De Wildenborch
De Toverfluit, kindervoorstelling

(6b) 6 augustus – Vorden, Landgoed De Wildenborch
Pianokwartetten van Brahms

(7a) 6 augustus – Ubbergen, Bibliotheek van de Refter
(Muzikale Wandelingen Berg en Dal)
SPRONG en Akim Moiseenkoy

(7b) 6 augustus – Persingen, Zicht (Muzikale Wandelingen Berg en Dal)
Moretti Strijktrio

(7c) 6 augustus – Beek-Ubbbergen, Huize Wylerberg
(Muzikale Wandelingen Berg en Dal)
Intercontinental Ensemble

(8) 6 augustus – Apeldoorn, Park Zuidbroek
Ardemus Kwartet

(9) 7 augustus – Oosterbeek, EventTheater Concertzaal
Intercontinental Ensemble

(10) 7 augustus – Wilp, Dorpskerk
Ardemus Kwartet

(11) 7 augustus – Apeldoorn, Ketelhuis
SPRONG en Akim Moiseenkoy

(12) 8 augustus – Hoog Soeren, Kapel Hoog Soeren
Cheng Kwartet

(13) 8 augustus – Putten, Kasteel De Vanenburg
Pianokwartetten van Brahms

(14) 8 augustus – Arnhem, Muis
JeugdOrkest Nederland

(15) 8 aug: Nunspeet, Veluvine
Intercontinental Ensemble

(16) 8 augustus – Velp, Openluchttheater De Pinkenberg
NJO-DNOA: Hänsel und Gretel o.l.v. Antony Hermus

(17) 9 augustus – Velp, Openluchttheater De Pinkenberg
NJO-DNOA: Hänsel und Gretel o.l.v. Antony Hermus
(familievoorstelling)

(18) 9 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus
Pulse Wave

- (19) 9 augustus – Nijmegen, Museum Het Valkhof
Ardemus Kwartet
- (20) 9 augustus – Arnhem, Boekhandel Het Colofon
Moretti Strijktrio
- (21) 10 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus
Jong Metropole o.l.v. Christian Elsässer (openbare
repetitie, deel van het programma)
- (22) 10 augustus – Otterlo, Kröller-Müller Museum
Cheng Kwartet
- (23) 10 augustus – Radio Kootwijk, Voormalig Zendstation
De Toverfluit, kindervoorstelling
- (24) 10 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus
Brahms-marathon
- (25) 10 augustus – Doornenburg, Fort Pannerden
Moretti Strijktrio
- (26) 10 augustus – Nunspeet, Veluvine
Pulse Wave
- (27) 11 augustus – Radio Kootwijk, Voormalig Zendstation
Jong Metropole o.l.v. Christian Elsässer
- (28) 11 augustus – Arnhem, Rozet
Cheng Kwartet
- (29) 11 augustus – Nijmegen, De Waagh
Moretti Strijktrio
- (30) 12 augustus – Arnhem, Verborgen Landschap
Messiaen in de Vliegtuighangar
- (31) 12 augustus – Nunspeet, Veluvine
De Toverfluit, kindervoorstelling
- (32a) 13 augustus – Beekbergen, Muziek in Beekbergse
Tuinen
Treeo HOUT
- (32b) 13 augustus – Beekbergen, Muziek in Beekbergse
Tuinen
Maikel Claessens
- (32c) 13 augustus – Beekbergen, Muziek in Beekbergse
Tuinen
Robert Visser en Zenggui Chen
- (33) 13 augustus – Otterlo, Binnenplaats Jachthuis Sint
Hubertus
Pelgrim Brass
- (34) 13 augustus – Velp, Boekhandel Jansen & De Feijter
Cheng Kwartet
- (35) 13 augustus – Radio Kootwijk, Voormalig Zendstation
Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Antony Hermus (Solist: Ella
van Poucke)
- (36) 14 augustus – Arnhem, Stadsvilla Sonsbeek
SaxYOn
- (37) 15 augustus – Radio Kootwijk, Voormalig Zendstation
Young Artist in Dance
- (38) 15 augustus – Klarenbeek, Galerie bij Krepel
Maikel Claessens
- (39) 15 augustus – Rozendaal, De Kerk van Rozendaal
Pelgrim Brass
- (40) 16 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus

Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Mark Wigglesworth
(Openbare repetitie, deel van het programma)

(41) 16 augustus – Enschede, Museum TwentseWelle
The New String Trio

(42) 16 augustus – Apeldoorn, Bierbrouwerij De Vliet
SaxYOn

(43) 16 augustus – Arnhem, Luxor Live
De Stijl, NJO ensemble o.l.v. Bas Wiegers

(44) 17 augustus – Otterlo, Kröller-Müller Museum
Treeo HOUT

(45) 17 augustus – Radio Kootwijk, Voormalig Zendstation
De Stijl, NJO ensemble o.l.v. Bas Wiegers

(46) 17 augustus – Arnhem, Stadhuis
Young Artist in Dance

(47) 17 augustus – Nijmegen, Waalhall
Petroesjka, Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Mark
Wigglesworth (besloten concert)

(48) 18 augustus – Apeldoorn, CODA Museum
Treeo HOUT

(49) 18 augustus – Nunspeet, Veluvine
Young Artist in Dance

(50a) 19 augustus – Apeldoorn, Kroondomein Het Loo
De Stijl – ensemble (Muzikale Wandelingen Kroondomein
Het Loo)

(50b) 19 augustus – Apeldoorn, Kroondomein Het Loo
Treeo HOUT (Muzikale Wandelingen Kroondomein Het
Loo)

(50c) 19 augustus – Apeldoorn, Kroondomein Het Loo
SaxYOn (Muzikale Wandelingen Kroondomein Het Loo)

(51) 19 augustus – Nijmegen, Waalhall
Petroesjka, Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Mark
Wigglesworth (middag- en avondconcert)

(52) 19 augustus – Wageningen, Grote Kerk
Pelgrim Brass

(53) 19 augustus – Nunspeet, Veluvine
De Stijl, NJO Ensemble o.l.v. Bas Wiegers

(54) 20 augustus – Ugchelen, Huisje James
The New String Trio

(55) 20 augustus – Apeldoorn, Muziekcent Oranjepark
Pelgrim Brass

(56) 20 augustus – Apeldoorn, Theater Orpheus
Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Mark Wigglesworth (solist:
Simone Lamsma). Slotconcert NJO Muziekszomer 2017

NJO buiten Muziekszomer 2017

(1) 12 augustus – Amsterdam, Stadsschouwburg
Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Antony Hermus (solist: Ella
van Poucke)

(2) 12 augustus – Bloemendaal, Openluchttheater Caprera
Jong Metropole o.l.v. Christian Elsässer

(3) 13 augustus – Amsterdam, Ponton voor
Compagnietheater (onderdeel Grachtenfestival)
Jong Metropole o.l.v. Christian Elsässer

(4) 18 augustus – Amsterdam, Het Concertgebouw
Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Mark Wigglesworth (solist:
Simone Lamsma)

(5) 22 augustus – Sinaia (Roemenië), Sinaia Casino
Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Mark Wigglesworth (solist:
Simone Lamsma)

(6) 23 augustus – Boekarest (Roemenië): Romanian
Athenaeum
Nationaal Jeugd Orkest o.l.v. Mark Wigglesworth (solist:
Alexander Sitkovetsky)

Overige NJO concerten 2017

(1) 10 januari – Amsterdam, Amsterdam Toren
Duo Faure

(2) 30 januari – Apeldoorn, Theater Orpheus
Kluster 5

(3) 6 februari – Zwolle, Schouwburg Odeon
Kluster 5

(4) 11 februari – Amsterdam, Concertgebouw
Nixon in China o.l.v. Kevin Edusei

(5) 12 februari – Nunspeet, Veluvine
NJO Jong Talent in Concert: Duo Michiel en Noud

(6) 12 februari – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO Borrelconcert: Strijktrio

(7) 16 februari – Haren, De Buitensociëteit
Kluster 5

(8) 5 maart – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO Borrelconcert: Ardemus Kwartet

(9) 12 maart – Oss, Theater De Lievekamp
Ardemus Kwartet

(10) 9 april – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO Borrelconcert: DNOA

(11) 8 mei – Den Haag, Ridderzaal
NJO ensemble voor 150 jaar Rode Kruis

(12) 13 mei – Amsterdam, Muziektheater
Hondenhartje

(13) 14 mei – Amsterdam, Muziektheater
Hondenhartje (2 uitvoeringen)

(14) 17 mei – Amsterdam, Muziektheater
Hondenhartje

(15) 31 mei – Ugchelen, Huisje James
Konstantyn Napolov, Treeo HOUT

(16) 5 juni – Apeldoorn, CODA Museum
Treeo HOUT

(17) 12 juni – Apeldoorn, Paleis het Loo
Ardemus Kwartet

(18) 13 juni – Apeldoorn, Paleis het Loo
Ensemble Mescolare

(19) 15 juni – Deventer, Kennisfestival
Kluster 5, Treeo HOUT en Ensemble Mescolare

(20) 16 juni – Apeldoorn, Paleis het Loo
Duo JON (JeugdOrkest Nederland)

(21) 16 september – Apeldoorn, Grote Kerk
Intercontinental Ensemble voor 125 jaar Grote Kerk

(22) 25 september – Radio Kootwijk, Voormalig
Zendstation
Ensemble Mescolare

(23) 10 oktober – Apeldoorn, Foenix
Ensemble Mescolare

(24) 22 oktober – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO Borrelconcert: Ensemble Mescolare

(25) 28 oktober – Apeldoorn, CODA Museum
NJO slagwerk ensemble

(26) 10 november – Ugchelen, De Hamermolen
Ensemble Mescolare

(27) 26 november – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO Borrelconcert: Het Grachten Trio

(28) 8 december – Apeldoorn, CODA Museum
Presentatie Young Artist in Residence 2018

(29) 12 december – Putten, Landgoed Schovenhorst
Ardemus Kwartet

(30) 17 december – Apeldoorn, Theater Orpheus
NJO Borrelconcert: Helikon Kwartet

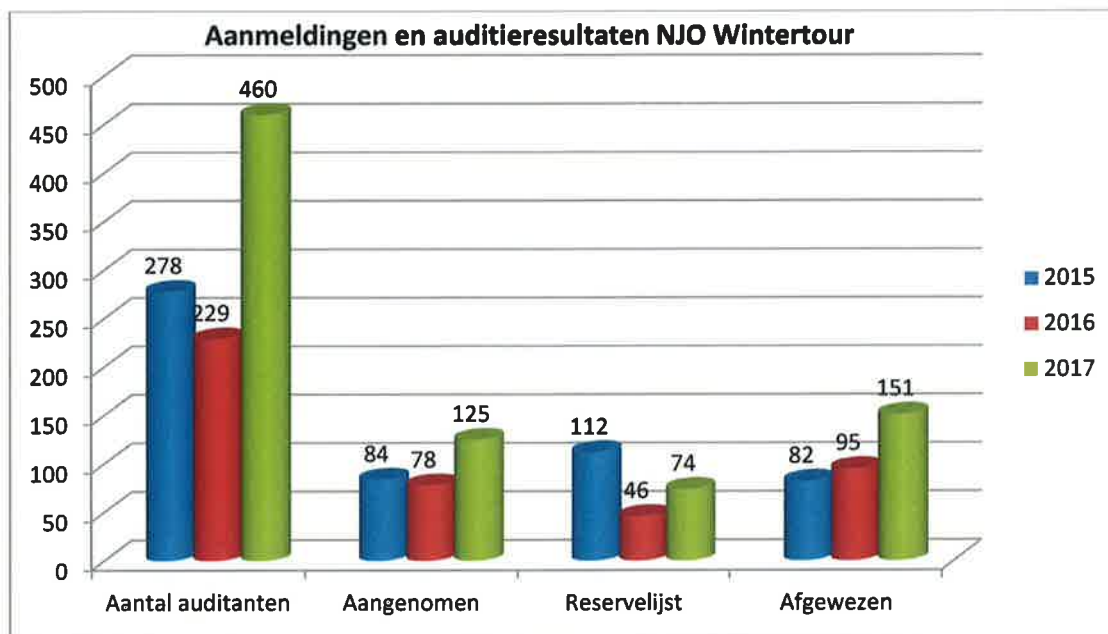
(31) 22 december – Zutphen, Hanzehof
Kwatta – De Familie van Nlelie barst van liefde (6+)

(32) 23 december – Nijmegen, Stadsschouwburg
Nijmegen
Kwatta – De Familie van Nlelie barst van liefde (6+)

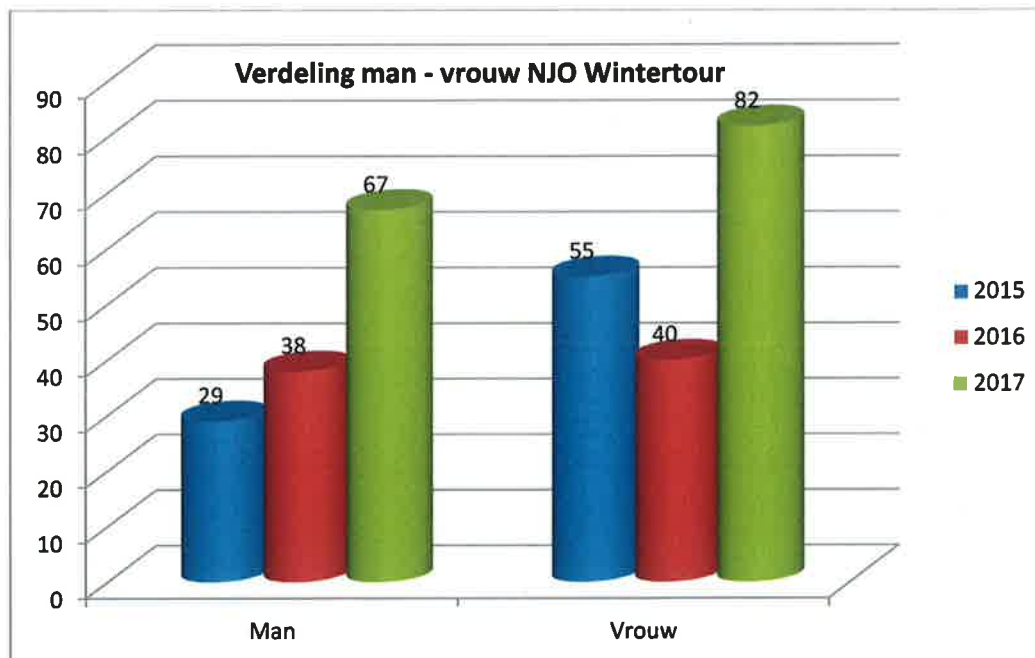
(33) 24 december – Nijmegen, Stadsschouwburg
Nijmegen
Kwatta – De Familie van Nlelie barst van liefde (6+)

(34) 26 december – Nijmegen, Stadsschouwburg
Nijmegen
Kwatta – De Familie van Nlelie barst van liefde (6+)

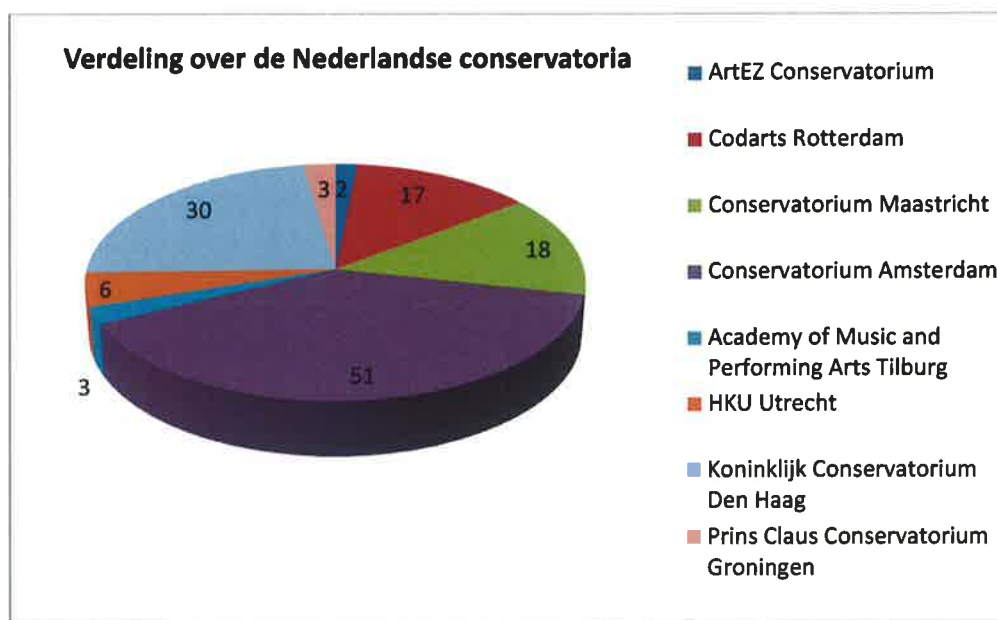
NJO Winter Tour 2015 – 2017

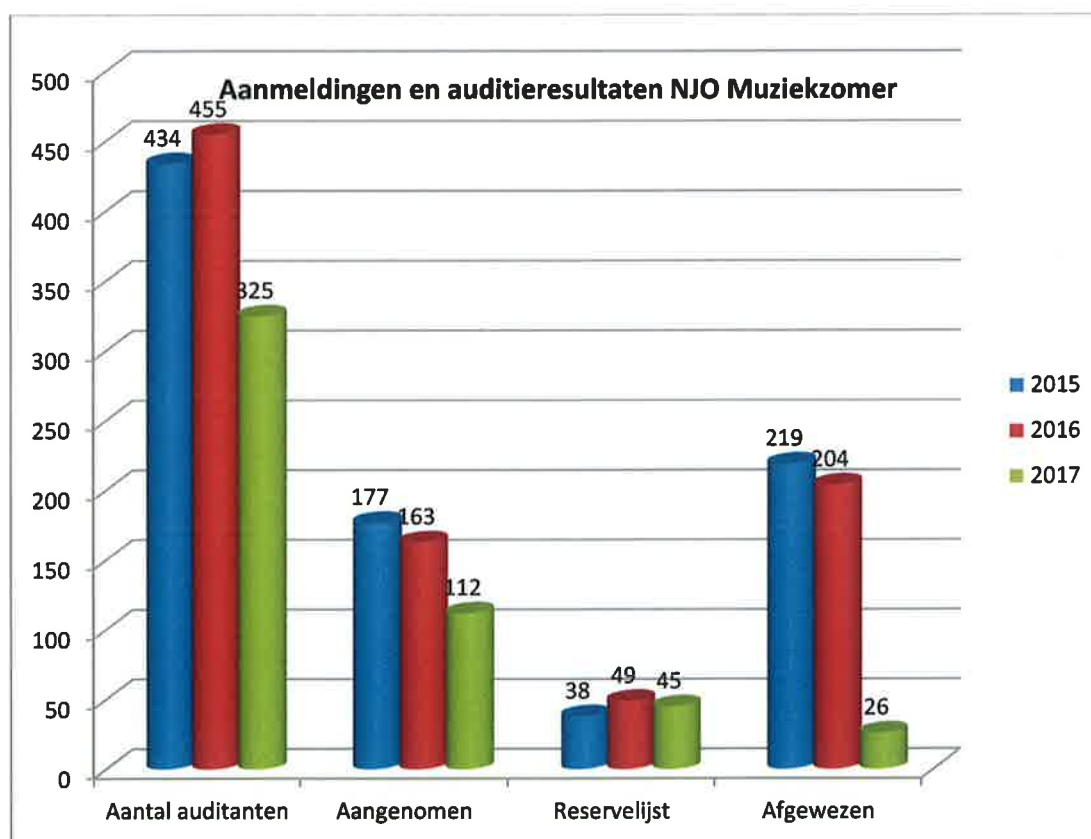
* toename aantal auditanten NJO Wintertour voornamelijk bereikt door grotere focus op conservatoriumstudenten uit Nederland en België en herinvoering van het lidmaatschap waarmee de aantrekkingskracht is vergroot

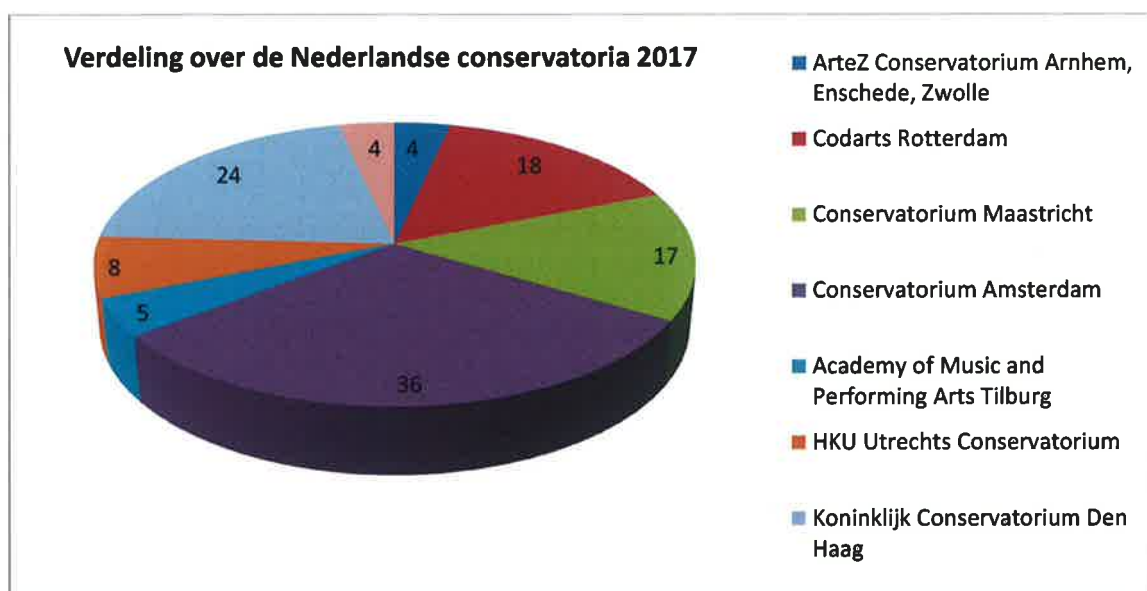
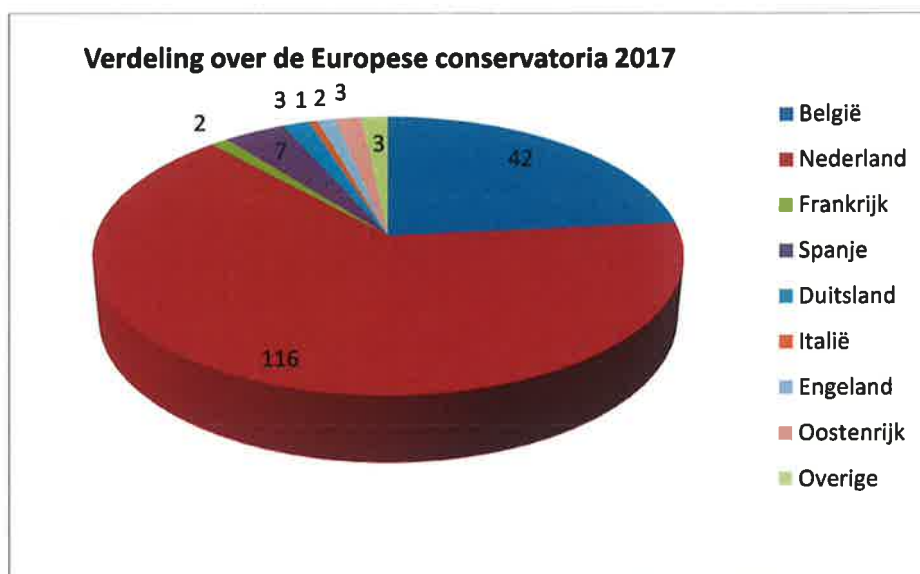
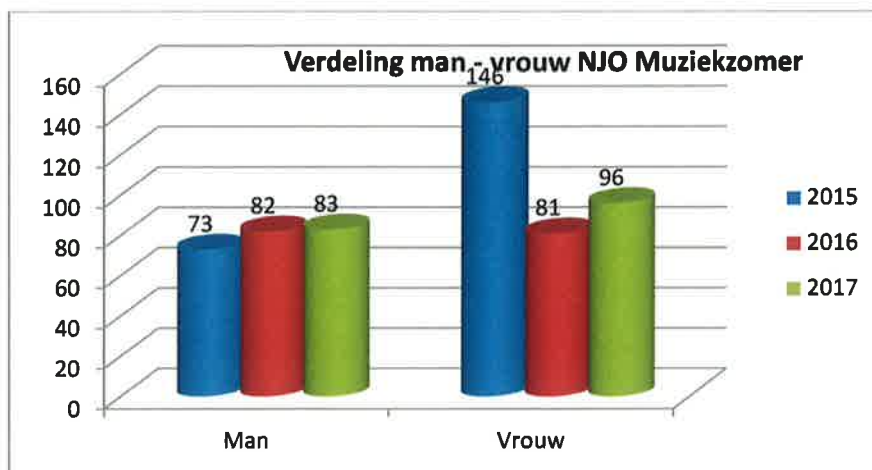
* Het grote aantal deelnemers aan de Wintertour van 2017 is toe te schrijven aan het feit dat na de reguliere Wintertour ook Nixon In China plaatsvond.

NJO Muziekzomer 2015 – 2017

*afname aantal auditanten voor de Muziekzomer is het gevolg van het afschaffen van de auditierondes buiten Nederland en België. De focus is per 2017 weer gelegd op conservatoriumstudenten uit Nederland en België. Herinvoering van het lidmaatschap heeft tot gevolg dat er minder vacatures per auditieronde zijn door terugkeer (zonder auditie) van leden bij een volgend project. Daardoor worden er minder musici per project "nieuw" aangenomen.

BIJLAGE 3 – CONCERTEN EN BEZOEKERSAANTALLEN

Concerten en bezoekersaantallen 2014-2017

Bezoekersaantallen totalen				
aantal bezoekers	2014	2015	2016	2017
NJO januari	5703	4526	4738	4996
Diverse NJO	6585	21920	8527	12772
NJO buiten Muziekgzomer	1897	1193	6791	5481
NJO in de Muziekgzomer	14124	13090	13432	13589
totaal	28309	40729	33488	36838
aantal concerten	2014	2015	2016	2017
NJO januari	7	5	6	5
diverse NJO	41	26	30	35
NJO buiten Muziekgzomer	3	3	5	6
NJO in de Muziekgzomer	74	71	58	63
totaal	122	105	99	109

* Het grote verschil in bezoekersaantallen "Diverse NJO" is vrijwel volledig toe te rekenen aan het Bevrijdingsconcert op de Amstel, 5 mei 2015, waar 300 bezoekers op de tribune zaten en 15.000 mensen op de kade stonden (bron: Comité 4-5 mei)

BIJLAGE 4 – UITKOMSTEN ENQUÊTE NJO MUZIEKZOMER 2017

Samenvatting uitkomsten enquête NJO Muziekzomer 2017

Aantal aangeschreven unieke kaartkopers: 1726

Aantal respondenten: 460

- Meest bezochte concerten door deelnemers aan de enquête:
 1. zo. 20-08 NJO o.l.v. Mark Wigglesworth (Orpheus): 25,05% / 115
 2. vr. 11-08 Jong Metropole (Radio Kootwijk) 15,03% / 69
 3. zo. 13-08 NJO o.l.v. Antony Hermus (Radio Kootwijk): 13,94% / 64
 4. di. 08-08 JeugdOrkest Nederland (Muis) en zo. 13-08 Muziek in Beekbergse Tuinen ieder 10,46% / 48
 5. do. 17-08 De Stijl (Radio Kootwijk) 9,8% / 45
 6. vr. 04-08 Hänsel und Gretel (opening/De Pinkenberg): 9,59% / 44
 7. di. 15-08 Young Artist in Dance (Radio Kootwijk): 8,28% / 38
 8. do. 17-08 Young Artist in Dance (Stadhuys): 9,8% / 45
 9. za. 19-08 Petroesjka (Waalhalla, 20:00 uur): 8,28% / 38
 10. wo 16-08 De Stijl (Luxor Live) 6,97% / 32
- 98,44% weet dat het bezochte concert deel uitmaakt van de NJO Muziekzomer.
- 74,78% heeft het festival eerder bezocht, 25,22% kwam voor het eerst.
- Veruit de meeste mensen komen met zijn tweeën (67,18%), sommigen alleen of in een gezelschap van maximaal 10 personen.
- De meeste mensen willen tussen de 10 en 30 kilometer reizen voor een concert (36,46%), gevolgd door mensen die tussen de 30 en 50 kilometer willen reizen (33,33%), overwegend met de auto (83,74%) en fiets (36,92%).
- Ruim 23,03% komt speciaal voor de Muziekzomer naar Gelderland. Van deze bezoekers overnacht 25% hier ook, waarvan het merendeel in een hotel (66,67%), op de camping (11,11%) en bij familie of bekenden (22,22%). 7,69% van deze respondenten heeft de overnachting geboekt via muziekzomer.nl.
- Mensen hoorden van de Muziekzomer via (meerdere antwoorden mogelijk):
 1. MuziekzomerGids (38,19%)
 2. Kennissen/vrienden/familie/collega's (25,61%)
 3. (Digitale) nieuwsbrief NJO (23,62%)
 4. Muziekzomer.nl (23,62%)
 5. Anders (17%)
 6. www.njo.nl (11,92%)
 7. Krant (artikel of advertentie) (10,60%)
 8. Facebook (7,73%)
 9. Radio 4 (5,74%)
 10. Poster (5,3%)
 11. Radio Gelderland (3,31%)
 12. Concertlocatie (2,65%)
 13. Flyer (2,43%)
 14. Spandoeken/vlaggen (2,43%)
 15. NTR Podium (1,55%)
 16. Muziekzomerapp (1,10%)
 17. Een andere website (1,10%)
 18. Ander drukwerk (1,10%)
 19. Twitter (0,88%)
 20. TV Gelderland (0,66%)
 21. VVV (0,44%)
- 66,9% kon goed informatie over de NJO Muziekzomer vinden, 23,37% zeer goed.
- 90,02% zoekt voornamelijk online informatie (maar 38,19% hoorde wel van de Muziekzomer via de Gids).
- 10,42% van de respondenten maakte gebruik van de Muziekzomerapp. Hoewel ze hem over het algemeen wat simpel vonden waren de reacties overwegend positief.
- 96,34% vond het bezochte concertprogramma goed (54,33%) of zeer goed (42,01%).
- Bijna 95% vond de artistieke kwaliteit van het programma goed (55,81%) of zeer goed (40,55%).
- 94,5% vond de bezochte locatie(s) goed (50,11%) of zeer goed (44,39%).
- 90,47% kocht de kaarten via muziekzomer.nl, 10,23% via de website van de zaal en slechts 1,4% aan de deur.
- 94,01% kon gemakkelijk (51,15%) tot zeer gemakkelijk (42,86%) kaartjes aanschaffen.
- 65,67% vond de prijs-kwaliteitverhouding goed, 19,35% zeer goed, 14,06% neutraal.
- Mensen willen betalen voor:
 - Een grote productie als bijvoorbeeld een opera of de concerten in Radio Kootwijk: € 20 - € 75.
 - Een fietstocht met 3 tot 4 concerten: € 10 - € 100.
 - Een avondvullend concert van een orkest € 20 - € 35.
 - Een concert van een uur door een ensemble: € 10 - € 30.
 - Een concert van een half uur door een ensemble: € 10 - € 20.
- De gastvrijheid vanuit het NJO wordt beoordeeld als goed (60,97%) of zeer goed (30,72%). 7,39% waardeert deze neutraal, 0,92% als matig.

- 47,5% vond de kwaliteit van de lunchpakketjes goed (37,5%) of zeer goed (10%), 38,33% oordeelt neutraal, 11,67% matig en 2,5% slecht.
- 31,27% vindt de mogelijkheid om te eten voorafgaand aan of te overnachten na afloop van een concert van toegevoegde waarde voor de programmering van de Muziekszomer, 50,9% oordeelt neutraal en 17,83% ziet geen toegevoegde waarde.
- De Muziekszomer wordt met name bezocht vanwege (meerdere antwoorden mogelijk):
 1. Het enthousiasme van jong talent (82,8%)
 2. De kwaliteit en inhoud van de programma's (70,18%)
 3. De mooie locaties (68,58%)
- De Muziekszomer krijgt het volgende cijfer (1 t/m 10):
 1. 8 (49,63%)
 2. 9 (35,87%)
 3. 7 (8,6%)
 4. 10 (5,9%)
- 3,35% van de respondenten bezocht de reünie op 20-08. Veel vonden het jammer dat er niet zo veel alumni waren, maar over het algemeen waren ze zeer positief over het programma.
- 8,08% van de respondenten zou vrijwilliger willen worden, 8,31% is al vrijwilliger.
- 61,77% komt volgend Jaar weer, 37,53% overweegt dit.
- Van de respondenten is 56,55% vrouw en 43,45% man.
- De meesten (68%) zijn geboren tussen 1940 en 1960.
- 76,9% wil op de hoogte blijven via de e-nieuwsbrief (waarvan 48,33% hem al ontvangt).
- 33,98% wil Vriend van het NJO worden (5,13%) of is dat al (28,85%).

JAARREKENING

1.1 BALANS PER 31 DECEMBER:
(na bestemming resultaat)

ACTIVA	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Inventaris en inrichting	6.983	10.107
Instrumentarium	29.022	37.081
	<u>36.005</u>	<u>47.188</u>
Vlottende activa		
Vorderingen		
Debiteuren	10.259	7.343
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4.551	13.291
Subsidieverstrekkers	35.000	62.000
Overige vorderingen	7.012	6.788
Overlopende activa	14.938	24.511
	<u>71.760</u>	<u>113.933</u>
Liquide middelen	90.328	22.451
Totaal	<u>198.093</u>	<u>183.572</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	20.589	1.328
Bestemmingsfonds Instrumentarium	<u>16.500</u>	<u>22.500</u>
	37.089	23.828
Kortlopende schulden		
Crediteuren	19.900	23.596
Belastingen en premies sociale verzekeringen	12.742	18.084
Overlopende passiva	<u>128.362</u>	<u>118.064</u>
	161.004	159.744
Totaal	<u>198.093</u>	<u>183.572</u>

1.2 CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING

	<u>huidig boekjaar</u> €	<u>begroting</u> €	<u>vorig boekjaar</u> €
BATEN			
OPBRENGSTEN			
Directe opbrengsten			
1.1 Deelnemersbijdragen	14.350	5.000	640
1.2 Publieksinkomsten	270.860	253.000	309.211
1.3 Sponsorinkomsten			
waarvan sponsoring in natura	0	0	0
waarvan overige sponsorinkomsten	13.206	10.000	5.165
1.4 Overige inkomsten	99.000	90.000	79.000
Totaal directe opbrengsten	397.416	358.000	394.016
Indirecte opbrengsten	5.040	4.100	6.512
TOTAAL OPBRENGSTEN	402.456	362.100	400.528
BIJDRAGEN UIT PRIVATE MIDDELEN			
2.1 Bijdragen van particulieren, incl. vrienden(stichting)	59.646	50.000	154.175
2.2 Totale bijdrage van private fondsen	375.949	373.000	319.350
TOTALE BIJDRAGE UIT PRIVATE MIDDELEN	435.595	423.000	473.525
SUBSIDIES/BIJDRAGEN UIT PUBLIEKE MIDDELEN			
3.1 Meerjarige activiteitensubsidie FCP	375.000	375.000	420.252
3.2 Structuele subsidie provincie(s)	201.509	200.000	145.627
3.3 Structuele subsidie gemeente(n)	256.408	227.500	166.783
3.4 Incidentele subsidie gemeente(n)	26.600	20.000	31.976
3.5 Overige subsidies en bijdragen	23.750	0	0
TOTAAL SUBSIDIES/BIJDRAGEN UIT PUBLIEKE MIDDELEN	883.267	822.500	764.638
TOTALE BATEN	1.721.318	1.607.600	1.638.691

LASTEN

4.1 Beheerlasten personeel	213.468	212.500	192.257
4.2 Beheerlasten materieel	121.387	113.680	116.016
Totaal Beheerlasten	334.855	326.180	308.273
5.1 Activiteitenlasten personeel	538.627	506.000	681.973
5.2 Activiteitenlasten materieel	834.681	779.900	652.505
Totaal Activiteitenlasten	1.373.308	1.285.900	1.334.478
TOTALE LASTEN	1.708.163	1.612.080	1.642.751
Saldo rentebaten/-lasten	106	700	440
EXPLOITATIERESULTAAT	13.261	-3.780	-3.620

RESULTAATBESTEMMING

Toevoeging/Onttrekking aan de algemene reserve	19.261	2.220	2.380
Onttrekking aan bestemmingfonds instrumentarium	-6.000	-6.000	-6.000
	13.261	-3.780	-3.620

Bedrijfsvoering

	FTE		€		
	Huidig boekjaar	Vorig boekjaar	Huidig boekjaar	Begroting	Vorig boekjaar
Totale personele inzet	8,36	8,73	496.652	460.000	488.294
Waarvan vast contract	7,30	6,43	451.230	415.000	406.010
Waarvan tijdelijk contract	0,96	2,20	38.842	40.000	76.199
Waarvan inhuur	0,10	0,10	6.580	5.000	6.085

1.3 Kasstroomoverzicht

	Rekening 2017	Rekening 2016
1. <u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Resultaat gewone bedrijfsuitoefening	13.261	-3.620
Afschrijvingen materiële vaste activa	13.745	14.506
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	27.006	10.886
Mutatie vorderingen	42.173	-28.673
Mutatie kortlopende schulden	1.260	29.155
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	70.439	11.368
2. <u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	-2.562	-5.190
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.562	-5.190
Mutatie liquide middelen	67.877	6.178
Liquide middelen einde boekjaar	90.328	22.451
Liquide middelen begin boekjaar	22.451	16.273
Mutatie liquide middelen	67.877	6.178

1.4 Toelichting op de jaarrekening

(bedragen in euro's)

Algemeen

1.4.1 Aard der activiteiten

De stichting heeft ten doel het bevorderen van de muziekbeoefening in ruime zin door jonge musici (begaafde amateurs en aankomende beroepsmusici) de gelegenheid te bieden zich te bekwamen in orkest- en ensemblespel en concerten te geven op een naar professionele maatstaven verantwoord niveau. Om dit te verwezenlijken worden concerten en muziekfestivals, waaronder een jaarlijks muziekfestival in de provincie Gelderland, georganiseerd.

1.4.2 Verbonden partijen

De stichting Vrienden van het NJO kan aangemerkt worden als een verbonden partij.

1.4.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De jaarrekening is opgesteld conform RJ 640 "Organisaties zonder winststreven" en de aanwijzingen die het Fonds voor Cultuurparticipatie in het handboek verantwoording meerjarige activiteitsubsidies heeft gegeven. De vergelijkende cijfers zijn waar nodig geherrubriceerd om een vergelijking met het huidige boekjaar mogelijk te maken.

Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Vaste activa

Materiële vaste activa

De aanschaffingen worden geactiveerd en gewaardeerd op aanschaffingswaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen op basis van economische levensduur.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Eigen vermogen

Bestemmingsfonds Instrumentarium

Dit betreft bijdragen van het Prins Bernhard Cultuurfonds (EUR 50.000,00), het kfHein fonds (EUR 5.000,00) en de Louisa van der Velden stichting (EUR 5.000,00) ten behoeve van de aanschaf van nieuw slagwerkinstrumentarium. De jaarlijkse vrijval van dit fonds is gelijk aan de afschrijvingstermijn van 10 jaar. In tegenstelling tot de voorgestelde verwerkingswijze van deze bijdrage volgens het handboek verantwoording cultuursubsidies (opnemen als langlopende schuld onder de noemer 'investeringsubsidies'), is ervoor gekozen Richtlijn 640 te volgen en de bijdrage te verwerken als bestemmingsfonds. Als gevolg van de vereisten in deze richtlijn is de onttrekking aan het bestemmingsfonds verwerkt in de resultaatbestemming.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Daar waar geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

1.4.4 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De in de exploitatierekening opgenomen baten zijn opgenomen indien en voor zover zij in het boekjaar zijn verwezenlijkt.

De kosten betreffen de op het jaar betrekking hebbende kosten en afschrijvingen.

De afschrijvingen op de materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde op basis van verwachte economische levensduur.

Pensioenregeling

De stichting heeft haar werknemers pensioen toegezegd. Deze toezegging is ondergebracht bij een bedrijfstak-pensioenfonds (PFZW). Deze toezegging wordt, conform de in de Richtlijnen voor jaarverslaglegging aangereikte vereenvoudiging, in de jaarrekening verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen anders dan hogere toekomstige premies, zodat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. Informatie over een eventueel overschot of tekort in het bedrijfstakpensioenfonds en de gevolgen hiervan voor de stichting in de toekomst, is niet beschikbaar.

1.4.5 Toelichting op de balans**Vaste activa*****1.4.5.1 Materiële vaste activa***

	<u>Inventaris en inrichting</u>	<u>Instrumentarium</u>
Stand per 1 januari 2017		
Aanschafwaarde	76.851	88.781
Cumulatieve afschrijving	-66.744	-51.700
Boekwaarde	<u>10.107</u>	<u>37.081</u>
Mutaties in boekjaar		
Investerings	1.660	902
Afschrijvingen	-4.784	-8.961
Saldo	<u>-3.124</u>	<u>-8.059</u>
Stand per 31 december 2017		
Aanschafwaarde	78.511	89.683
Cumulatieve afschrijving	-71.528	-60.661
Boekwaarde	<u>6.983</u>	<u>29.022</u>
<i>Afschrijvingspercentages op jaarbasis</i>		10%-20%

Vlottende activa

1.4.5.2 Debiteuren

	31-12-2017	31-12-2016
Nominale waarde uitstaande vorderingen	13.015	7.343
Af: voorziening wegens oninbaarheid	-2.756	-
	<u>10.259</u>	<u>7.343</u>

1.4.5.3 Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	1.581	13.291
Pensioenpremies	2.970	0
	<u>4.551</u>	<u>13.291</u>

1.4.5.4 Subsidieverstrekkers

Fonds21	10.000	10.000
Prins Bernhard Cultuur Fonds	25.000	25.000
Provincie Gelderland	-	27.000
	<u>35.000</u>	<u>62.000</u>

1.4.5.5 Overige vorderingen

Waarborgsommen	1.135	1.135
Sponsoring	5.000	4.690
Nog te factureren bedragen	720	-
Overigen	157	963
	<u>7.012</u>	<u>6.788</u>

1.4.5.6 Overlopende activa

Productiekosten	14.938	24.511
	<u>14.938</u>	<u>24.511</u>

1.4.5.7 Liquide middelen

Betreft het totaal van de kasmiddelen en de direct opeisbare saldi bij bankinstellingen.

Eigen vermogen

1.4.5.8 Algemene reserve

Het verloop van het kapitaal is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Stand per 1 januari	1.328	-1.052
Mutatie ingevolge bestemming resultaat	19.261	2.380
Mutatie ingevolge dotatie bestemmingsfonds FCP	0	0
Stand per 31 december	<u>20.589</u>	<u>1.328</u>

1.4.5.9 Bestemmingsfonds Instrumentarium

Het verloop van dit fonds is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Stand 1 januari	22.500	28.500
resultaatbestemming	-6.000	-6.000
Stand 31 december	<u>16.500</u>	<u>22.500</u>

Kortlopende schulden

1.4.5.10 Belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Loonheffingen	12.742	12.639
Pensioenpremies	0	5.445
	<u>12.742</u>	<u>18.084</u>

1.4.5.11 Overlopende passiva

Beheerlasten personeel	27.609	22.919
Kantoorkosten	10.452	12.035
Activiteitenlasten personeel	0	15.310
Activiteitenlasten materieel	3.901	6.000
Vooruitontvangen/gefactureerde bedragen	41.400	16.800
Tijdelijke financiering Stichting Vrienden van het NJO	45.000	45.000
	<u>128.362</u>	<u>118.064</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De stichting wordt op basis van de Regeling Talentontwikkeling en Manifestaties gesubsidieerd door het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP). Door het fonds is voor 2017 tot en met 2020 een subsidie van € 1.500.000 beschikbaar gesteld.

De stichting heeft verplichtingen inzake huur(koop) contracten inzake huisvesting en kantoorapparatuur ten bedrage van EUR 19.124 per jaar.

1.4.6 TOELICHTING OP DE CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING

(bedragen in euro's)

Resultaat 2017

Over 2017 bedragen de netto exploitatielasten € 1.708.163; de eigen inkomsten inclusief rente € 838.157 en de ontvangen subsidies en bijdragen € 883.267.

Het voordelig saldo bedraagt € 13.261.

Het percentage eigen inkomsten op het totaal van de baten, bedraagt 50,0% (2016: 53,3%).

Verschillen ten opzichte van de begroting

begroot saldo	-3.780
werkelijk voordelig saldo	13.261
minder uitgaven dan begroot	17.041

Een globale specificatie tussen het resultaat en de begroting luidt:

	rekening	begroting	verschil
- directe opbrengsten	397.416	358.000	39.416
- indirecte opbrengsten	5.040	4.100	940
- bijdragen uit private middelen	435.595	423.000	12.595
- subsidies/bijdragen uit publieke middelen	883.267	822.500	60.767
- beheerlasten personeel	213.468	212.500	-968
- beheerlasten materieel	121.387	113.680	-7.707
- activiteitenlasten personeel	538.627	506.000	-32.627
- activiteitenlasten materieel	834.681	779.900	-54.781
- financiële baten en lasten	106	700	-594
	13.261	-3.780	17.041

directe opbrengsten

Als gevolg van hogere bezoekersaantallen vielen de recettes ruim EUR 16.000 hoger uit dan begroot.

De co-productie betreft de bijdrage van de DNOA. In de eindafrekening hiervan werd de bijdrage naar boven bijgesteld.

subsidies/bijdragen uit private middelen

De bijdragen van de fondsen waren in overeenstemming met hetgeen is begroot. Donaties/schenken van particulieren vielen bijna EUR 10.000 hoger uit.

subsidies/bijdragen uit publieke middelen

De subsidies/bijdragen uit publieke middelen vielen bijna EUR 61.000 hoger uit dan begroot.

Dit is te danken aan een grotere bijdragen van de gemeente Apeldoorn (plus EUR 14.000) en de gemeente Nijmegen (plus EUR 15.000) en een niet begrote bijdrage van de gemeente Hilversum (plus EUR 8.000).

Daarnaast is door het Fonds Cultuurparticipatie een subsidie toegekend aan het samenwerkingsverband met het JON (Jeugd Orkest Nederland). Deze was niet begroot. De subsidie is verleend ter bevordering van de (culturele) diversiteit van de activiteiten van beide organisaties in termen van deelnemers, publieksbereik, uitvoeringsbereik, te bespelen podia etc..

beheerslasten materieel

De beheerslasten materieel vallen ruim EUR 7.000 hoger uit dan begroot door een nagekomen last uit de boekjaren 2012 tot en met 2016.

Dit betreft een btw-controle van de belastingdienst. De uitkomst van het onderzoek leidde tot een naheffing over 5 jaren van ruim EUR 10.000. Er zijn maatregelen genomen om de geconstateerde verschillen/naheffingen in de toekomst te voorkomen.

activiteitenlasten personeel en materieel

De activiteitenlasten vielen hoger uit dan begroot. Daar staat tegenover dat de publieksinkomsten ook hoger waren.

Voor niet begrote projecten geldt dat deze pas worden uitgevoerd als er voldoende inkomsten tegenover staan. Deze projecten werden uiteindelijk gerealiseerd met een positief saldo.

	omschrijving	rekening 2017	begroting 2017	rekening 2016
	DIRECTE OPBRENGSTEN			
1.2	Publieksinkomsten			
	Recette	131.162	115.000	113.131
	Uitkoopsommen	139.698	138.000	196.080
		<u>270.860</u>	<u>253.000</u>	<u>309.211</u>
1.4	Overige inkomsten			
	Co-producties	99.000	90.000	79.000
		<u>99.000</u>	<u>90.000</u>	<u>79.000</u>
	INDIRECTE OPBRENGSTEN			
	Verhuur instrumenten	1.289	500	1.025
	Overige	3.751	3.600	5.487
		<u>5.040</u>	<u>4.100</u>	<u>6.512</u>
2.2	Bijdragen van private fondsen			
	VSB Fonds	40.000	60.000	60.000
	Prins Bernhard Cultuur Fonds	200.000	175.000	150.000
	Van den Broek Lohman Fonds	25.000	-	25.000
	Fonds21	40.000	40.000	40.000
	Cultuurfonds BNG	30.000	20.000	20.000
	Overigen	40.949	78.000	24.350
		<u>375.949</u>	<u>373.000</u>	<u>319.350</u>
3.2	Subsidies Provincies			
	Provincie Gelderland	201.509	200.000	145.627
		<u>201.509</u>	<u>200.000</u>	<u>145.627</u>
3.3	Structuele subsidie gemeenten			
	Gemeente Apeldoorn	158.908	145.000	106.783
	Gemeente Arnhem	62.500	62.500	40.000
	Gemeente Nijmegen	35.000	20.000	20.000
		<u>256.408</u>	<u>227.500</u>	<u>166.783</u>

	omschrijving	rekening 2017	begroting 2017	rekening 2016
3.4	Incidentele subsidie gemeenten			
	Gemeente Nunspeet	-	1.000	750
	Gemeene Ermelo	-	-	3.500
	Gemeente Enschede	5.000	5.000	5.000
	Gemeente Ede	7.800	7.500	7.626
	Gemeente Wageningen	4.800	5.000	3.500
	Gemeente Berg en Dal	1.000	1.500	1.500
	Gemeente Hilversum	8.000	-	10.000
	Gemeente Rozendaal	-	-	100
		26.600	20.000	31.976
4.1	BEHEERLASTEN PERSONEEL			
4.1.1	<u>directie</u>			
	salaris	83.732	85.400	81.856
	sociale lasten	9.949	10.000	9.355
	pensioenlasten	11.265	11.500	11.145
		104.946	106.900	102.356

Verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publiek en semipublieke sector (WNT)

Bezoldiging topfunctionarissen & gewezen topfunctionarissen - met dienstbetrekking

bedragen x € 1	Miranda van Drie
Functiegegevens	directeur
aanvang en einde functievervulling in 2017	01-01/31-12
deeltijdfactor in fte	1
gewezen topfunctionaris	nee
(fictieve) dienstbetrekking	nee
Bezoldiging	
beloning plus belastbare onkostenvergoeding	93.681
beloningen betaalbaar op termijn	11.265
subtotaal	104.946
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	104.946
-/- onverschuldigd betaald bedrag	-
Totale bezoldiging	104.946

Gegevens 2016	
aanbag en einde functievervulling in 2016	01-01/31-12
deeltijdfactor in fte	1
beloning plus belastbare onkostenvergoeding	91.211
beloningen betaalbaar op termijn	11.145
Totale bezoldiging 2016	102.356

Leden Raad van Toezicht

Truze Lodder	voorzitter RvT
Anita Janssen	lid RvT
Guus van Kleef	lid RvT
Jaap Hetebrij	lid RvT
Fred de Graaf	lid RvT
Sven Arne Tepl	lid RvT
Henk Beerten	lid RvT

	omschrijving	rekening 2017	begroting 2017	rekening 2016
4.1.2	<u>secretariaat</u>			
	salaris	46.885	47.900	47.269
	sociale lasten	8.094	8.000	7.870
	pensioenlasten	5.509	5.700	5.640
		<u>60.488</u>	<u>61.600</u>	<u>60.779</u>
4.1.3	<u>overigen</u>			
	salaris (derden)	<u>6.580</u>	<u>5.000</u>	<u>6.085</u>
4.1.4	<u>overige personeelslasten</u>			
	ziektewetverzekering	4.179	4.000	9.819
	reis- en verblijfkosten	34.604	32.500	9.650
	opleidingskosten	2.018	2.000	3.033
	overige personeelskosten	653	500	535
		<u>41.454</u>	<u>39.000</u>	<u>23.037</u>
	Totaal beheerlasten personeel	<u>213.468</u>	<u>212.500</u>	<u>192.257</u>
4.2	BEHEERLASTEN MATERIEEL			
4.2.1	Huisvesting	12.045	15.000	13.988
4.2.2	Kantoorkosten	109.342	98.680	102.028
		<u>121.387</u>	<u>113.680</u>	<u>116.016</u>
4.2.2	Kantoorkosten			
	Kantoorbenodigdheden	3.169	3.000	2.825
	Kopieermateriaal	9.239	9.000	8.374
	Porti	4.651	4.500	3.834
	Telefoon	3.653	4.000	5.447
	Verzekeringen	3.096	3.000	4.360
	Accountant	10.625	9.000	9.000
	Advieskosten derden	2.085	2.500	6.227
	Abonnementen en contributies	4.285	4.000	4.061
	Afschrijvingen	13.745	14.500	14.506
	Kleine aanschaffingen/klein onderhoud	1.198	1.000	553
	Automatisering	32.042	31.180	35.092
	Website	6.930	10.000	-
	Overige	3.897	3.000	7.749
	Nagekomen lasten vorige boekjaren	10.727	-	-
		<u>109.342</u>	<u>98.680</u>	<u>102.028</u>

	omschrijving	rekening 2017	begroting 2017	rekening 2016
5.1	ACTIVITEITENLASTEN PERSONEEL			
5.1.1	Artistiek personeel	113.147	111.000	285.187
5.1.2	Uitvoerend personeel	293.186	286.500	319.317
5.1.3	Voorbereidend personeel	93.713	71.500	38.343
5.1.4	Ondersteunend personeel	38.581	37.000	39.126
		<u>538.627</u>	<u>506.000</u>	<u>681.973</u>
5.2	ACTIVITEITENLASTEN MATERIEEL			
5.2.1	Voorbereiding	2.633	4.000	3.766
5.2.2	Uitvoering	740.611	696.000	557.800
5.2.3	Publiciteit	91.437	79.900	90.939
		<u>834.681</u>	<u>779.900</u>	<u>652.505</u>
5.2.1	Voorbereiding			
	Verzekering instrumenten	1.138	2.000	526
	Onderhoud instrumenten	1.495	2.000	3.240
		<u>2.633</u>	<u>4.000</u>	<u>3.766</u>
5.2.2	Uitvoering			
	Zaalhuur	62.245	60.000	34.458
	Huur instrumenten	17.531	14.000	13.577
	Vervoer instrumenten	22.361	23.000	24.138
	Huur en koop muziekmetaal	19.204	32.000	17.734
	Productiekosten (incl. techniek)	254.333	296.500	132.783
	Verblijfkosten	261.090	186.000	265.725
	Reiskosten	87.468	62.000	65.026
	Overige	10.712	15.000	4.335
	Prijzen en awards	2.911	7.500	-
	Incourantheid debiteuren	2.756	-	24
		<u>740.611</u>	<u>696.000</u>	<u>557.800</u>

Apeldoorn, 15 maart 2018

W. G.

Ewout van Dingstee
directeur

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Stichting NJO

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting NJO te Apeldoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting NJO per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Voorts zijn wij van oordeel dat de jaarrekening 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoet aan de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid, zoals opgenomen in het Controleprotocol WNT van de Beleidsregels toepassing WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de exploitatierekening over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het Controleprotocol WNT. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting NJO zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag; en
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen alsmede de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het Controleprotocol WNT.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Apeldoorn, 15 maart 2018
Boon Registeraccountants B.V.

w.g. drs. L.J. Meijer
Registeraccountant

PRESTATIEOVERZICHT

2.2 Prestatieoverzicht (Model III)

	Huidig boekjaar		Voorgenomen prestaties		Vorig boekjaar	
	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bezoeken
1. Voostellingen/concerten						
- <i>In de standplaats</i>	23	6.487	20	5.000	20	6.849
- <i>In de eigen regio</i>	41	8.265	40	8.000	40	6.955
- <i>In de rest van Nederland</i>	9	8.218	8	5.000	6	8.011
- <i>In het buitenland</i>	2	1.346	1	1.000	3	3.101
2. Overige activiteiten	37	12.522	35	6.000	30	8.572
<i>Totaal</i>	<i>112</i>	<i>36.838</i>	<i>104</i>	<i>25.000</i>	<i>99</i>	<i>33.488</i>